Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Užsieniuose $9.00
Brooklyne $8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street, Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 262 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Šeštadienis, Lapkričio - Nov. 6, 1948 ★ ★ ★ Metai XXXVIII. Dienraščio XXX.

Kriokas

Pranašai Mušasi į Krūtinę.
Be Organizacijos ir be Įplaukų.
Sveikas Pasiūlymas.
Viltis be Naudos.
Mukdenas.
Žmonių Mandatas.
Rašo A. BIMBA

Labai įdomu skaityti komercinės spaudos redaktorių ir kolumnistų išpažintis po rinkimų. Jie vienu balsu jau seniai buvo prezidentu išrinkę Thomas Dewey, bet lapkričio 2 dieną Amerikos žmonės pagiedojo visiškai kitaip. Laimėjo ne Dewey, bet Truman. Dabar jie bažijasi ir teisinasi. Kas pasidarė? Kodėl jie taip prakišo?

★ ★ ★

Iš visų kolumnistų nuoširdžiausiu pasirodys "New York Tribune" kolumnistas Elmo Roper. Jis mušasi į krūtinę ir sako: "Kas labiausia man neduoda ramybės, tai tas, kad aš ir šiandien nežinau, kodėl aš taip klydau."

Jis žada sau nedovanoti ir pasikvietęs didžiausius specialistus surasti priežastį, kodėl žmonės balsavo ne taip, kaip jis pranašavo.

★ ★ ★

Nemažai pranašų ir iš kairės smarkiai suklydo. Jie šiandien irgi jaučiasi prastai. Buvo žmonių, kurie manė, kad Progresyvių Partijos kandidatai dasivarys net iki dešimties milijonų balsų.

Kas liečia mane, tokių iliuzijų neturėjau. Aš dar nepamiršau 1924 metų rinkimų ir LaFollette kandidatūros. Tuomet ir didžiosios darbo unijos rėmė jo kandidatūrą, o tačiau jis tik apie penkis milijonus balsų tesurinko.

★ ★ ★

Kai šiuose rinkimuose beveik visos didžiosios darbo unijos nusvíro į Trumano kempę, naujai partijai daug balsų laimėti nebeliko vilties. Iš dviejų blogų žmonės pasirinko mažesnį blogą. Žmonės atsiminė Hooverio gadynę ir pabijojo Hooverio kandidato Thomas Dewey.

★ ★ ★

Viską sudėjus į daiktą, Progresyvių Partija pasirodė vidutiniai gerai. Ji tik gimus, ji, apart New Yorko valstijos, dar neturi jokio organizacinio aparato.

Amerikos žmonių nelaimė būtų tame, jeigu naujosios partijos karščiausi šalininkai rinkimais nusiviltų ir nuo jos pabėgtų. Nuo dabar reikia naują partiją organizaciniai kurti — kurti visur, kiekviename mieste, kiekviename distrikte, kiekvienoje valstijoje. Dabar reikia numegsti platus organizacinis partijos tinklas.

Tai nelengvas darbas. Tai darbas, kuris reikalauja proto ir entuziazmo.

Reikia tikėtis, kad Wallace, Taylor ir kiti partijos vadai šitą problemą aiškiai supras.

★ ★ ★

Tarybų Sąjungos pasiūlymas, kad visos šalys, kurios yra pareiškusios norą įstoti į Jungtines Tautas, būtų be didelių ceremonijų priimtos, yra praktiškas ir naudingas. Amerika turėtų jį priimti.

Ar laimėjęs rinkimus Trumanas pakeis Amerikos nusistatymą?

★ ★ ★

"N. Y. Tribune" korespondentas rašo apie Marshall Plano įtaką Italijoje. Iš to plano kol kas praktiškos Italijai naudos požymių niekur dar nesimato. O planas jau ketvertą mėnesių veikia. Tačiau, girdi, italų viltis tebegyvuoja. Jie tebetiki, kad Marshall Planas išves juos iš visų naminių bėdų.

Klausimas yra, kaip ilgai žmonės gali gyventi viltimi be praktiškosios naudos?

(Tąsa 5-me pusl.)

Unijos Reikalauja Greit Panaikint Streiklaužišką Tafto-Hartley'o Įstatymą

Trumanas Piršiąs Kitą Įstatą, Būk Tinkamą Unijom ir Bosam

Washington.— Darbo Federacijos ir CIO unijų vadai reikalauja, kad prezid. Trumanas paveiktų Kongresą panaikint priešunijinį Tafto-Hartley'o įstatymą tuojau, kai Kongresas susirinks po naujų metų.

Demokratas kongresmanas Adam Cl. Powell ir tūli kiti pažangesni Kongreso nariai gamina sumanymus, raginančius negaišuojant atšaukti tą streiklaužišką įstatymą.

Prez. Trumanas ketina pradėt pasitarimus su unijų vadais ir fabrikantais dėl naujo įstatymo, kuris pavaduotų Tafto-Hartley'o įstatą. Darbo sekretorius Maurice Tobin sakė, kad Trumano planuojamas įstatymas, girdi, būsiąs "geras ir samdytojams ir darbininkams."

Henry Wallace kartotinai įspėjo, kad Trumano demokratai gamins kitą prieš unijinį įstatymą vieton Tafto-Hartley'o.

Republikonai dabartinio aršaus įstatymo meistrai, kongresmanas Fred Hartley ir senatorius Robertas Taftas sakė, kad sunku būsią panaikint jų įstatymą. Nors naujame Kongrese bus demokratų dauguma, bet daugelis jų balsavo praeitame Kongrese už šį įstatymą, kaip primena Taftas ir Hartley.

Dulles Tvirtina, Kad Bus Vedama ta Pati Demokratų Republikonų Politika

Paryžius. — Thomo Dewey'o ir prezidento Trumano patarėjas dėl užsieninės politikos, John F. Dulles, Wall Stryto advokatas, tvirtino, jog Trumano valdžia ir toliau ves bendrą demokratų - republikonų politiką užsieniniais klausimais.

Paryžius.—Sovietų atstovas Višinskis taipgi stebėjosi Trumano laimėjimu.

Amerikonai Slaptai Ginkluoja Franciją

Frankfurt, Vokiet.— Associated Press pranešė, kad Jungtinės Valstijos slaptai apginklavo tris Francijos armijos divizijas naujaisiais tankais ir kitais naujoviniais ginklais. Amerika tuo būdu, esą, "paskolino" Francijai penkių milionų dolerių vertės ginklų.

Pažangesnis Anglų Atomistas Gavo Nobelio Dovaną

London. — Atominis anglų fizikas, profesorius Patrick M. S. Blackett tapo apdovanotas tarptautine Nobelio dovana — 44,000 dolerių už mokslinius nuopelnus.

Neseniai išleistoje savo knygoje "Military and Political Consequences of Atomic Energy" profesorius Blackett įspėjo, kad amerikonai patys save apsigaudinėja, svajodami lengvai sumušt Sovietų Sąjungą atominėmis bombomis.

Margareta Kviečiama Anglijon Dainuoti

London. — Koncertinė anglų kompanija Lynford-Joel kviečia prez. Trumano dukterį Margaretą Londonan dainuoti; siūlo Margaretai kontraktą 2 metams.

ORAS.— Niauku, lietinga.

Mokslininkai Ragina Trumaną Panaikint Neamerikinį Komitetą

New York. — Nacionalė amerikiečių Mokslininkų, Dailininkų ir Profesionalų Taryba pasiuntė prezidentui Trumanui telegramą; prašo pasistengt, kad būtų panaikintas kongresmanų Neamerikinės Veiklos Komitetas.

Tas komitetas persekioja pažangius mokslininkus, artistus, unijų veikėjus ir kitus įtariamus "raudonuosius."

Minima taryba taipgi ragina sustabdyt "šaltąjį karą" ir susitart su Sovietų Sąjunga.

Čiangas Bijo Prarast Sostinę Nankingą

Nanking, Chinija.— Tautininkai subūrė 400,000 savo kariuomenės, kad sustabdytų liaudiečius - komunistus Suchowe, 170 mylių į šiaurę nuo sostinės Nankingo. Jei liaudiečiai užimtų Suchową, tai sunku būtų juos sulaikyti nuo Nankingo. Liaudiečiai jau persigrūmė per Lung-Hai geležinkelį, arti Suchowo.

Teigiama, kad rengiasi pasitraukti Čiang Kai-šeko ministrų kabinetas.

Peronas Prašo Atsiųsti Karinę Jankių Misiją

Buenos Aires. — Diktatoriškas Argentinos valdovas Juan Peron kreipėsi į Jungtines Valstijas, kad atsiųstų karinius pasiuntinius. Jankių patarimai esą reikalingi, kad galima būtų geriau sutvarkyti ir apginkluoti Argentinos armiją. Perono valdžios iždas taip nusmuko, kad jis prašysiąs piniginės Jungtinių Valstijų paspirties.

CHINŲ LIAUDIEČIAI UŽĖMĖ YINGKOW; NUŠLAVĖ DAUG TŪKSTANČIŲ TAUTININKŲ

San Francisco. — Chinijos komunistų radijas pranešė, kad jų kariuomenė jau antradienį užėmė Yingkow uostą. Čiang Kai-šeko tautininkų armijos likučiai buvo subėgę į tą uostą, tikėjosi iš ten laivais perplaukti į vidurinę Chiniją.

Komunistai - liaudiečiai Yingkowe sunaikino vieną tautininkų armijos diviziją, vieną pulką ir artilerijos ugnim supleškino 3,000 kitų Čiango karių, bandžiusių pasprukti laivais bei valtimis. Pirmesnės žinios rodė, jog komunistai apsupo 25,000 tautininkų kareivių ir oficierių tame uoste.

NEAMERIKINIO KOMITETO VADAS THOMAS NEATSAKO Į JO KALTINIMUS TEISME

Washington. — Kongresmanų Neamerikinės Veiklos Komiteto pirmininkas, republikon. J. Parnell Thomas, kaltinamas už valdžios pinigų sukimą, atsisakė duo atsakymus į statomus jam klausimus federalėje grand džiūrėje. Tuos klausimus Thomasui statė valdžios prokuroras dėl tokių kaltinimų, kad:

Kongresmanas Parnell Thomas valdžios lėšomis samdė savo giminaites ir šiaip merginas neva kaip sekretores, kurios, esą, reikalingos kongresinėms jo pareigoms atlikti. Iš vadinamų sekretorių jisai sau išveržė pusę algų, kurias valdžia mokėjo. Tūlas neva sekretores Thomas vartojo kaip namines savo tarnaites — jo kambariams valyti, lovoms taisyti ir t.t.

Kiek pirmiau Thomas pats reikalavo leist jam ateiti į grand džiūrę ir pasiteisinti. Dabar gi, penkioms minutėms atėjęs, jis atsisakė į klausimus atsakinėti: girdi, jeigu jis duotų atsakymus, tai gal pats save įkaltintų; taigi jis naudojąs konstitucinę teisę neliudyti pats prieš save.

Per tas 5 minutes Parnell Thomas tik slaptai pasišnekėjo su grand džiūrės nariais — visi pašaliniai žmonės buvo iš salės "išvalyti."

Thomaso vadovaujamas, Neamerkinės Veiklos Komitetas yra atidavęs teismui visą eilę tariamų "raudonųjų" todėl, kad jie nedavė komitetui atsakymo į klausimą: — Ar esi komunistas, ar bet kada buvai komunistas?

Jeigu teismas atrastų Parnell Thomasą kaltu, tai jis galėtų būti nubaustas iki 10 metų kalėjimo arba $10,000 piniginės baudos. Pranešama, kad grand džiūrė padarys sprendimą ateinantį pirmadienį.

Saugumo Taryba Liepia Izraeliui Apleisti Jo Laimėjimus

Paryžius. — Jungtinių Tautų Saugumo Taryba įsakė Izraeliui pasitraukti atgal iš tų vietų, kurias izraeliečiai užkariavo nuo arabų po spalių 14 d. iki paskutinių dienų. Įsakymas duotas pagal Anglijos-Chinijos rezoliuciją, kurią užgyrė anglų - amerikonų blokas.

Izraelio armija per tą laikotarpį atgriebė nuo egiptėnų daugumą Negevo ploto, pietinėje Palestinoje, ir iššlavė įsiveržėlius arabus iš Galilejos, šiauriniame Palestinos ruožte. Tokius tai laimėjimus Saugumo Taryba liepia Izraeliui apleisti.

Už tą įsakymą balsavo devyni Saugumo Tarybos nariai. Prieš ji padavė balsą sovietinės Ukrainos atstovas. Sovietų Sąjungos delegatas Jokūbas Malikas rėmė Izraelio pusę, bet susilaikė nuo balsavimo. Malikas, tur būt, atsižvelgė į amerikinį paliepimo pataisymą. Šis pataisymas sakė, kad izraeliečių bei arabų pasitraukimas iki buvusiųjų spalių 14 d. linijų nebus laikomas galutinuoju vienų ar kitų atsisakymu nuo ginčijamų žemių Palestinoje. Anot amerikinio pataisymo, galima būsią vėliau vesti dėl to derybas.

Saugumo Taryba paskyrė pagalbinį sau komitetą, kuris svarstys, kaip išbarti bei nubausti izraeliečius ar arabus, jeigu vieni ar kiti nepasiduos įsakymui ir nepasitrauks iki spalių 14 d. linijų. Į tą komitetą įeina atstovai Amerikos, Anglijos, Sovietų Sąjungos, Francijos, Chinijos, Belgijos ir Kolombijos.

Fašistai Žada Nužudyt Dar 11 Graikų

London. — Gauta pranešimas iš Graikijos, jog monarcho - fašistų valdžia reikalauja, kad jų teismas nuosmerktų sušaudyti 11 prekinių jūrininkų. Kaltina juos kaip komunistus ir kenkėjus fašistinei valdžiai.

Vienas teisiamųjų, Jalatis prisipažino, kad jis komunistas, ir pasakė, kaip fašistiniai žandarai kankino jį ir kitus politinius kalinius; tuom jie įvarė jam ir džiovą. Jalatis pareiškė, kad jis pasiryžęs ginklais kovoti prieš bet kokius įsiveržėlius į Graikijos žemę.

New York. — Pramonių šėrai Wall Stryte nupuolė dar 6 punktais.

Jungt. Tautų Seimas Atmetė Sovietų Siūlymą Uždrausti Atominius Ginklus

Užgyrė Amerikinį Planą, Kurį Sovietai Vadina Monopoliu

Užgyrė Amerikos atominį planą, kurį Višinskis vadin

Paryžius. — Jungtinių Tautų seimas ketvirtadienį 40 balsų prieš 6 atmetė Sovietų sumanymą — padaryti tarptautinę sutartį, užginančią atominių ginklų naudojimą, sunaikinti atomines bombas, ir tuo pačiu laiku įsteigti pasaulinę atomų jėgos kontrolę.

Jungt. Tautų seimas tokia pat balsų dauguma užgyrė amerikinį Barucho planą atominei jėgai kontroliuoti visur kitur, apart Amerikos.

Už Sovietų pasiūlymą, o prieš atominį Amerikos planą balsavo tiktai delegatai Sovietų Sąjungos, Ukrainos ir Baltarusijos, Lenkijos, Jugoslavijos ir Čechoslovakijos. Nuo balsavimo susilaikė atstovai Indijos, Irano, Venezuelos, Afganistano ir Ethiopijos.

Sovietų delegatas Andrius Višinskis vadino amerikinį planą bandymu išlaikyt atominių ginklų monopolį amerikonų rankose. Jisai sakė, Amerika iš tikrųjų nenori jokios atomų jėgos kontrolės, ir amerikinis planas, esą, tik išsisukinėjimas.

Ką Siūlo Amerikos Planas

Pamatiniai amerikinio plano posmai yra toki:

Tam tikra Jungtinių Tautų komisija perims į savo nuosavybę visas atominių medžiagų kasyklas pasaulyje; ta komisija savo vardu tvarkys ir ves visas atomin. dirbyklas visuose kraštuose, apart Amerikos. Komisijos inspektoriai peržiūrinės atominę veiklą įvairiose šalyse. Jungtinių Tautų Saugumo Taryba, pagal inspektoriu nurodymus, baus laužančias tokią kontrolę šalis; ir jokia valstybė Saugumo Taryboje neturės teisės vetuoti (atmesti) skiriamas tai valstybei bausmes.

Tik kada ištisame pasaulyje atominiai dalykai bus gana sužiūrėti ir pažaboti, tiktai po to Amerika, galų gale, sutiks sustabdyti savo atominių ginklų gamybą ir sunaikinti jau gatavas atomų bombas.

Višinskis Sako, tai Būtų Pasaulin. Amerikos Trustas

Sovietų atstovas Višinskis dėl to pareiškė:

— Jeigu toks planas būtų priimtas, tai būtų tik milžiniškas pasaulinis amerikonų trustas. Amerikos komanduojami, Jungtin. Tautų inspektoriai svetimuose kraštuose šnipinėtų visas pramones, įtardami, kad svarbiausios pramones gali tarnauti atominiams tikslams, ir todėl jas suvaržytų. Amerikonai per savo diktuojamą atominę komisiją galėtų šniukštinėti bet kokius karinio apsigynimo darbus užsieniuose. Jie galėtų supančioti ir pramones, dirbančias kasdieniniams gyventojų reikalams.

Taip atominis Amerikos planas naikintų pačią įvairių kraštų nepriklausomybę. O kuomet tokia atomų jėgos kontrolė būtų vykdoma svetur, tai Amerika galėtų atominiais ginklais grūmoti kitom šalim ir versti jas klausyti amerikonų valios, kaip įspėjo Višinskis.

Sovietų delegatas Jungt. Tautų Saugumo Taryboje, suprantama, atmes jų seimo užgirtą atominį Amerikos planą; todėl tas planas ir liks be jokios veikmės.

2-jų Valstijų Piliečiai Atmetė Siūlymus prieš Darbo Unijas

Washington. — Massachusetts ir New Mexico valstijų piliečiai per visuotinus balsavimus antradienį atmetė sumanymus, reikalaujančius užginti pilną unijų pripažinimą (closed shop) darbavietėse.

Bet Arizonos balsavimai užgyrė nelemtą valstijinės konstitucijos "pataisymą", kuris sako, "visi turi teisę dirbti" — reiškia, ir streiklaužiai ir unijos priešai.

Kairo, Egiptas. — Arabam nepatinka Trumano išrinkimas.

Karinių Lėktuvų Kritimuose Žuvo 19

Macdill, Florida. — Grįždamas iš Anglijos, didžiulis amerikinis bombanešis B-29 nukrito į Azorų salą; žuvo 18 iš buvusių jame 20 asmenų.

Carmisch, Vokietija. — Į šio miesto vidurį nukrito rakietinis Amerikos lėktuvas; žuvo jankis lakūnas; sužeista du civiliniai vokiečiai.

Frankfurt, Vokietija. — Sudužo greitasis karinis amerikonų lėktuvas; susižeidė lakūnas.

Civiliai Amerikonai Bėga Iš Šanghajaus, Nankingo

Washington, lapkr. 5. — Amerikos vyriausybė įsakė greitai iškraustyt amerikonų žmonas ir vaikus iš Chinijos didmiesčių Nankingo ir Šanghajaus, linkui kurių maršuoja chinų komunistų armijos. Į Šanghajų būsią iškelti ir Amerikos marinai, jeigu reikėsią "apsaugoti amerikinius reikalus" tame mieste.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. -:- Tel. STagg 2-3878

President, GEORGE KURAITIS; Secr.-Treasurer, NICK PAKALNIŠKIS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Brooklyn, N. Y. per 6 months	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Tarybų Sąjunga 31-nerių metų sukakties proga

Rytoj, lapkričio 7 dieną, sukaks lygiai 31-neri metai, kai Rusijoje užsiliepsnojo Didžioji Spalių Revoliucija, kai ten buvo oficialiai paskelbta darbininkų, kareivių ir valstiečių tarybų vyriausybė.

Paprastai, mes šią dieną sakome, jog tai yra Tarybų Sąjungos sukaktis, bet ištikrųjų, tai nėra Tarybų Sąjungos sukaktis. Tarybų Sąjunga buvo sudaryta tik po trejų metų, kai buvo galutinai išlaisvinta šių dienų tarybinės Azijos tautos, taipgi Ukraina ir Baltarusija.

Didžioji Spalių Revoliucija buvo tik pradžia to milžiniško judėjimo, kuriam vėliau likimas lėmė išsiplėsti į didžiulę Sąjungą, kurioje šiandien yra **16-ka suvereninių valstybių - respublikų, jų tarpe ir Lietuva!**

Su lapkričio mėnesio 7 diena (1917 m.) viskas ėjo palaipsniui: darbininkai pirmiausiai užvaldė Peterburgą (dabartinį Leningradą), Maskvą, ir kitus didmiesčius, o po to revoliucijos liepsna apėmė didžiosios Rusijos plotus.

Praėjo nemažai laiko, kol tarybinė liaudis, vadovaujama komunistinės partijos su Leninu ir Stalinu priešakyje, nugalėjo naminius liaudies priešus, visokius kapitalistų-dvarponių-caristų puolimus, o vėliau — svetimus interventus.

Bet tarybinė liaudis laimėjo!

Jei nebūtų praūžęs antrasis pasaulinis karas, jei mes nebūtume buvę to karo eigos liūdininkai, tai sakytume, jog didesnio išbandymo jokia klasė neturėjo, kokį turėjo atlikti Rusijos darbininkų klasė Didžiosios Spalių Revoliucijos metu.

Bet antrasis pasaulinis karas parodė, jog tarybinės tautos, vadovaujamosios tos pačios komunistinės partijos su Stalinu priešakyje, atliko dar didesnių, herkuliškesnių laimėjimų, kai jos sumušė hitlerines armijas, išlaisvino ne tik tarybines respublikas, bet didesnę pusę Europos!

Stalingradas, Leningradas, Sevastopolis, Berlynas — dar kiekvieno yra galvoje, ir tai parodo, kokius stebūklus gali atlikti liaudis, kai ji laisva, kai ji jaučia, kad kovoja už savo reikalus, taipgi viso laisvojo pasaulio reikalus.

★

Šiandien Tarybų Sąjungos tautos yra paskendusios darbuosė savo kraštų atstatyme. Penkerių metų plano pravedimas gyveniman — plano, paskelbto 1945 metais, — yra pats svarbiausias uždavinys.

Šiame gigantiškame darbe yra įsivėlęs ir mūsų tėvų kraštas, Lietuva. Josios piliečiai taipgi dirba ir dirba sunkiai, kad penkerių metų planas būtų pasiektas dar 1949 metais, t. y., bėgyje ketverių metų. Atrodo, jei ne visur, tai daugelyje ūkinių sričių tai ir bus pasiekta. Nes žinios, kurias gauname iš T. Sąjungos ir Lietuvos, rodo, jog darbas eina visais garais, jog tarybinė liaudis yra ne juokais pasiryžusi atstatyt karo sugriautąjį ūkį ir sukurt naują, laimingą gyvenimą, apie kurį ligi šiol pasaulio žmonių geriausieji protai tik galvojo, — socialistinį gyvenimą.

Bet tam reikalingas taikus gyvenimas. Tam reikalinga taika. Ir T. Sąjungos vyriausybė, ką kiekvienas, stebįs pasaulinius reikalus asmuo pripažįsta, šiandien darbįs pasaulinius reikalus asmuo, pripažįsta, šiandien darbuojasi už pasaulinę taiką, nes tik joje tarybinės tautos tegalės naują gyvenimą sukurti.

★

Šiemet, atsiminkime, sukanka lygiai 15-ka metų, kai Amerika (prezidento Roosevelto vyriausybė) pripažino Tarybų Sąjungą, kai tarp šitų dviejų kraštų prasidėjo diplomatinis gyvenimas normalėti. Tiesa, jis pastaruoju metu yra sudrumstas, bet, tikėkime, jog neilgam.

Amerikos - Tarybų Sąjungos diplomatinių ryšių užmezgimas, kaip kiekvienas gerai mato, atliko ne tik šitom šalim, bet visam laisvę ir demokratiją mylinčiam pasauliui milžiniškų žygių.

Atsiminkime, kad antrojo pasaulinio karo metu, tiek T. Sąjunga, tiek ir mūsų kraštas, Amerika, buvo pasalingai priešų užpulti ir tie priešai mojosi abu kraštu vienodai pavergti.

Atsiminkime, kad abu šitie kraštai — didžiausi ir tvirčiausi pasaulyje kraštai, — sudarė bendrą karinę sąjungą, išvien veikė ir išvien sumušė savo ir viso demokratin. pasaulio bendrąjį priešą — fašistinę ašį!

Šitie faktai būtinai kiekvienam reikia žinoti, kad atmušus tuos plepalus, skleidžiamus anti-tarybinių elementų Jungtinėse Valstijose, būk T. Sąjunga esanti Amerikos žmonių priešas.

Stalinas ir kiti T. Sąjungos vadai ne kartą yra pasakę, jog T. Sąjunga ir Jungtinės Valstijos gali draugiškiausiai sugyventi, nepaisant, kad jiedvi turi skirtingas visuomenines sistemas: T. Sąjungoje — socializmas, gi JV — kapitalizmas.

Tą pačią tiesą skelbė ir prezidentas Rooseveltas.

Būtų labai gerai, jei šiandien, kai prezidentas Trumanas tapo išrinktas prezidentu ketveriems metams (išrinktas Roosevelto platforma), kad jis tai suprastų ir kad pradėtų atsteigti šitų dviejų kraštų santykių pastate, kas buvo ligi šiol sugriauta.

Mes manome, jog pasaulyje galima išlaikyti pastovi, užtikrinta taika, jei tik Jungt. Valstijų vyriausybė susitartų su T. Sąjungos vyriausybe visais pagrindiniais klausimais. O susitarti yra galima, nes T. Sąjunga trokšta taikos, kurios trokšta ir Amerikos žmonės, išskiriant tūlus generolus ir Wall stryto imperialistus.

Lietuva Broliškoje Tarybų Sąjungos Tautų Šeimoje

VL. NIUNKA

Didžiosios Lapkričio Socialistinės revoliucijos laimėjimai suteikė Lietuvos darbo žmonėms galimumą atskleisti naują puslapį savo istorijoje. 1940 metais liaudies valia Lietuvos respublika tapo lygiateisiu didžiosios Tarybų Socialistinės valstybės nariu. Broliškoje Tarybų Sąjungos šeimoje lietuvių tauta nugalėjo savo amžinuosius priešus — vokiškuosius grobikus ir Tarybinės Armijos padedama visiems laikams sujungė visas lietuviškąsias žemes vieningoje Lietuvos Tarybų Socialistinėje Respublikoje.

Statybos Laimėjimai

Dabar respublikoje išsivystė grandiozinė statyba. Per trumpą laiką atkurtos visos pagrindinės vokiškųjų okupantų sugriautos įmonės, atstatyti seni pusiau amatininkiški fabrikai ir gamyklos, jų cechuose įrengtos šiuolaikinės mašinos. Tokios stambios įmonės, kaip "Metalas," "Elektrit," "Drobė" ir kitos įmonės atkurtos, taikant moderniausią techniką.

Sukurtos naujos pramonės šakos. Pirmusyk Lietuva ėmė gaminti elektrinius motorus, antstalines gręžimo stakles, standartinius sunarstomuosius namus, statybinius mechanizmus ir kitus dirbinius.

Bendras pramoninės produkcijos išleidimas jau pasiekė prieškarinį lygį.

Remiantis pokarin. penkmečio planu Lietuvoje statomi nauji fabrikai ir gamyklos; durpių briketų gamykla, žemės ūkio mašinų, sanitarinės technikos įrengimo gamyklos, laivų statybos gamykla ir eilė kitų pramonės įmonių.

Besivystančiai pramonei papildyti kadrais Lietuvoje sukurtas platus amatų ir fabrikinio - gamyklinio apmokymo mokyklų tinklas. Vien šiais metais jos išleido daugiau kaip 3 tūkstančius jaunų kvalifikuotų statybininkų, t e k s tilininkų, avalynės darbininkų, šaltkalvių ir tekintojų.

Žemės Ūkio Pasiekimai

Didelių laimėjimų respublika pasiekė žemės ūkio pakėlimo srityje. Pasėlių plotas pasiekė prieškarinį dydį, o prieškarinių metų derlingumo lygis pasiliko užpakalyje. Daugelis žemės ūkio artelių šiais metais pasiekė Lietuvoje ligi šiol neregėtą derlių. Kėdainių apskrities Marytės Melnikaitės ir Karolio Požėlos vardo kolektyviniai ūkiai, Jurbarko apskrities Petro Cvirkos vardo, "Nemuno" ir "Pirmūno" kolektyviniai ūkiai, Šiaulių apskrities "Pergalės" ir "Pirmyn" ir kiti kolektyviniai ūkiai išaugino po 17-20 centnerių, o atskiruose sklypuose net po 25 centnerius grūdų iš kiekvieno hektaro.

Gauti aukštus derlius valstiečiams daug padeda mašinų - traktorių stotys. Kiekvienoje respublikos apskrityje sukurta po keliolika tokių stočių. 35 mašinų-traktorių stotys jau įvykdė savo metinius planus 130-205 procentais.

Beveik visuose respublikos kolektyviniuose ūkiuose s u k u r t a gyvulininkystės fermų, įrengta nemaža ūkinių bei kultūrinių - buitinių patalpų. Išsivystė klubų - skaityklų, bibliotekų statyba, vykdoma radijofikacija.

Valstiečiai, kolektyininkai, mašinų - traktorių stočių ir tarybinių ūkių darbuotojai, žemės ūkio specialistai atkakliai ir įgudusiai kovoja dėl tolesnio Tarybų Lietuvos žemės ūkio pakėlimo.

Neišmatuojamai i š augo lietuvių tautos kultūra.

Tarybų valdžios metais atkurta Lietuvos Mokslų Akademija, kuri vienija 11 mokslinio tyrimo institutų. Institutų bendradarbiai atlieka didelį mokslinį darbą, kuris suteikia praktinę pagalbą, vystant respublikos liaudies ūkį.

Didelis dėmesys skiriamas liaudies švietimui. Dabartiniu metu respublikoje mokosi vienas trečdalis gyventojų. Jei 1938 metais Lietuvoje buvo tik 69 gimnazijos ir 27 progimnazijos, tai dabar yra 129 gimnazijos ir 239 progimnazijos. Vidurinėse mokyklose mokosi beveik 4 kartus daugiau moksleivių, negu buržuaziniais laikais. Naujai atidaryta 8 aukštojo mokslo įstaigos, žymiai tapo praplėstos egzistavusios mokslo įstaigos. Kauno universitete atidaryta trys nauji fakultetai: a r c h i tektūros, statybos ir technologijos, Žemės ūkio akademijoje — hidromelioracijos ir žemėtvarkos, žemės ūkio mechanizavimo ir žemės ūkio ekonomikos fakultetai. Vietoje dvimečio pedagoginio instituto sukurtas ketvermetis su 8 fakultetais. Dabar Lietuvos aukštojo mokslo įstaigose mokosi beveik trigubai daugiau studentų, negu prieš karą.

Lietuvoje Meno Klestėjimas

Plačiai išsivystė muzikinis švietimas. Šimtai talentingų darbininkų, valstiečių ir inteligentijos vaikų mokosi dviejose konservatorijose, keliolika muzikos mokyklose.

Toli į priekį nužengė literatūra ir menas. Lietuviai tarybiniai rašytojai sukūrė eilę naujų veikalų, kurie atvaizduoja lietuvių tautos kuriamąjį darbą, josios entuziazmą atkuriant respublikos liaudies ūkį.

Naujus paveikslus sukūrė Lietuvos dailininkai. Audeklai, skirti darbo žmonių darbo patosui, Tarybinės Armijos lietuviškojo junginio didvyriškajai kovai prieš vokiškuosius grobikus, miestų ir kaimų atkūrimui, pelni didelį pasisekimą lietuvių tautos tarpe.

Lietuviškasis teatras tapo plačiai prieinamas liaudies masėms. Didelį pasisekimą žiūrovų tarpe pelni geriausieji lietuvių, rusų ir Vakarų Europos dramaturgų kūriniai. Tik per einamąjį sezoną respublikos teatrai parodys daugiau kaip 30 premjerų. Teatriniai kolektyvai dažnai nuvažiuoja į kaimus.

Kultūra Kaimuose

Kaimų vietovėse atidaryta arti 2700 klubų ir pirkių - skaityklų. Ten yra bibliotekų, įsteigti meninės saviveiklos kolektyvai, liaudinio dimučio, medžio drožybos rateliai, sutvarkytas neraštingumo ir mažaraštingumo likvidavimas. gy-3.—Lietuvos broliškoje ventojų tarpe.

Tiktai tarybų valdžiai esant Lietuvos darbo žmonės ėmė gauti nemokamą medicinos pagalbą. Tarybų Lietuvoje nėra nė vieno valsčiaus, kur nebūtų atidaryta ambulatorija ir vaistinė.

Lietuvių tauta gyvena glaudžioje draugystėje su visomis Tarybų Sąjungos tautomis. Aukštos draugystės pavyzdžiu gali būti visapusiška pagalba, kurią mūsų respublika gauna pavidale įvairaus įrengimo pramonei, žemės ūkiui ir mokslo įstaigoms.

Istorinis TSRS Ministrų Tarybos nutarimas dėl respublikos sostinės—Vilniaus miesto—atkūrimo ir rekonstruktavimo dar kartą parodo didžiulį sąjunginės vyriausybės rūpinimąsi lietuvių tauta.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

MENO SAVIVEIKLA — DARBO VALSTIEČIAMS

Panevėžys, rugp. 4 d.—Prie Panevėžio Kultūros Namų suorganizuotos 5 meno saviveiklos brigados, kurios artimiausiu laiku išvyks į apskrities kolektyvinius bei tarybinius ūkius ir kaimus. Čia jos duos koncertus darbo valstiečiams derliaus nuėmimo bei kūlimo metu.

Kartu su meno saviveiklos brigadomis vyks ir lektoriai, kurie skaitys paskaitas ūkio kolektyvinio darbo organizavimo temomis, apie kolektyvinio ūkininkavimo pranašumą prieš individualųjį, apie tarptautinę padėtį ir kitomis temomis.

Meno saviveiklos brigados sudarytos taip pat ir valsčiuose bei apylinkėse prie klubų-skaityklų.

Naujos pieninės

Vilnius, spalių 25 d. — Šiemet respublikoje pastatyta eilė naujų pieninių. Gudžiūnuose (Kėdainių apsk.) pradėjo veikti pieninė, galinti perdirbti per valandą 3 tūkstančius litrų pieno. Tokio pat pajėgumo pieninės perduotos eksploatacijon Bagaslaviškyje (Ukmergės apskr.) ir Varėnoje. Čia taip pat dirbs ir kondensuoto pieno gamybos skyrius.

Baigiami naujų pieninių statybos darbai Dusėtuose (Zarasų apskr.) ir Naktiškiuose (Pagėgių apskr.).

Stachanovininkų mokyklos

KLAIPĖDA, spalių 25 d.—Klaipėdos įmonėse suorganizuotos stachanovininkų mokyklos. Jūrų prekybos uosto stachanovininkų mokyklą lanko 146 darbininkai.

Laivų remonto įmonėje daugiau kaip 70 jaunų darbininkų kasdien išklauso stachanovininkų Lisausko, Aleksejevo, Žąsino ir kt. paskaitų.

Stachanovininkų mokyklos veikia taip pat "Artojo" trąšų fabrike, celiuliozės ir popieriaus kombinate ir kitose respublikos įmonėse.

LAISVĖS VAJUS

Šį sykį gavome gražų pluoštą laiškų nuo vajininkų. Jie prisiuntė naujų prenumeratų, geroką skaičių atnaujinimų ir aukų.

L. Pruseika prisiuntė dvi naujas prenumeratas. Laiške rašė, kad dar ne viskas, gausime daugiau.

Iš Phildelphijos vajininkas Wm. Patten prisiuntė atnaujinimų ir taipgi drg. J. Šapranauskienė.

K. Čiurlis, kuris darbuojasi Elizabeth, N. J., prisiuntė dvi naujas prenumeratas ir atnaujinimų.

Brooklyniečiams pagelbėjo P. Babarskis, priduodamas atnaujinimų.

D. G. Jusius, iš Worcester, Mass., prisiuntė naują prenumeratą ir atnaujinimų.

L. Žemaitienė, iš Hartford, Conn., prisiuntė atnaujinimų.

Iš tolimos Los Angeles, Calif., vajininkė Anna Bernat prisiuntė naują prenumeratą ir rašė, kad stengsis gauti daugiau naujų skaitytojų.

Iš Minersville, Pa., V. Ramanauskas, kuris turi suviršum 70 m. amžiaus, nepasiduoda jaunesniems vajininkams, jis darbuojasi ir štai prisiuntė naują prenumeratą ir atnaujinimų. Gražiai pasidarbavo ir kiti vajininkai kurie prisiuntė atnaujinimų kaip tai: S. Penkauskas, Lawrence, Mass.; J. Grybas, Norwood, Mass.; A. Gudzin, Scotia, N. Y.; V. Wall, Wilkes-Barre, Pa.

A. Lipčius, iš Eddystone, Pa., rašo, kad kadangi jų nuolatinis vajininkas P. Šlajus nebegali dirbti šiais metais vajuje, iš priežasties nesveikavimo, tai jį išrinko drg. Šlajaus vietoj. Jis su pirmu pasirodymu, gražiai pasidarbavo, prisiųsdamas pluoštą atnaujinimų.

Kontestantų surašas šiandien stovi sekamai:

	Punktai
L. Pruseika, Chicago, Ill.	**2252**
Wm. Patten, Philadelphia, Pa.	**2016**
Brooklyno Vajininkai	**1499**
LDP Klubas, Elizabeth, N. J.	**1504**
D. G. Jusius, Worcester, Mass.	**1335**
R. & K. Žukauskai, Newark, N. J.	**1048**
Hartfordo Vajininkai	**774**
M. Svinkūnienė, Waterbury, Conn.	**570**
P. Bečis - F. Klaston, Great Neck, N. Y.	**492**
V. Ramanauskas, Minersville, Pa.	**482**

A. Lipčius, Eddystone	476	LLD 75 kp., Miami	168
S. Penkauskas, Lawrence	376	J. Balsys, Baltimore	140
P. J. Anderson— L. Bekis, Rochester	306	A. Gudzin, Scotia	112
P. Slekaitis, Scranton	306	G. Brazinskas, So. Boston	108
Geo. Shimaitis, Brockton	280	V. Padgalskas, Mexico	104
J. Blažonis, Lowell	260	Bridgeporto Vajininkai	104
A. Valinčius, Pittston	244	S. Sharkey, Easton	100
C. K. Urban, Hudson	224	P. Paserskis, Baltimore	99
V. Ramanauskas, Minersville,	222	V. J. Valley, New Britain	84
S. Kuzmickas, Shenandoah	216	S. Tvarijonas, Detroit	84
L L D Moterų Sk., Binghamton	208	J. Simutis, Nashua	80
J. Grybas, Norwood	208	H. Žukienė, Binghamton	72
Anna Bernat, Los Angeles	196	V. Wall, Wilkes-Barre	58
S. Puidokas, Rumford	186	A. P. Dambrauskas, Haverhill	54
J. Didjun, New Haven	168	J. Shukys, So. Boston	28
D. P. Lekavičius, Pittsburgh	168	I. Klevinskas, Scranton	27

Aukų gavome nuo:

LLD 7-ta Apskritis, (per S. Penkauską), iš Lawrence, Mass. $15.

J. Lastauskas, Camden, N. J., $10.

Po $5: S. Benkus, Haverhill, Mass.; A. Lipčius, Eddystone, Pa.; Juozas ir Agnė Bučioniai, Middletown, Conn.

Po $3: F. Kvedaras, Canton, Mass.; G. Kazlauskas, Elizabeth, N. J.; Jonas Bučionis, Middletown, Conn.; H. Trusk, Chicago, Ill.; A. Gudzin, Scotia, N. Y.; D. Darkintis, Wilkes - Barre, Pa.

Po $2: Bitienė, Elizabeth, N. J.; Mr. Bernotas, Worcester, Mass.

Po $1: Mrs. B. Bernotas, Worcester, Mass.; A. P. Grenevich, Spencer, Mass.; Frank Drunseka, Chester, Pa.; M. Nikzentaitienė, Hartford, Conn.

Po 50c: K. Vaičiunas, Philadelphia, Pa.; William G. Lasky, Brooktondale, N. Y.

Aukomis biudžeto užtikrinimui sukelta sekamai:

Detroit, Mich.	$118.50
Brooklyn, N. Y.	65.00
Chicago, Ill.	65.00
Worcester, Mass.	54.50
Rochester, N. Y.	38.50
Philadelphia, Pa.	30.50
Hartford, Conn.	29.00
Oakland, Cal.	25.00
Baltimore, Md.	24.50
Scranton, Pa.	21.00
Lawrence, Mass.	21.00
Binghamton, N. Y.	18.00
Elizabeth, N. J.	18.00
Stamford, Conn.	18.00
Seattle, Wash	12.00
Jersey City, N. J.	10.00
Los Angeles, Cal.	9.00
Great Neck, N. Y.	9.00
Miami, Fla.	8.00
Saginaw, Mich.	6.00
Waterbury, Conn.	6.00
Eddystone, Pa.	6.00
Bayonne, N. J.	5.00
Mexico, Me.	5.00
New Britain, Conn.	5.00
Newark, N. J.	5.00
New Haven, Conn.	5.00
Coal Center, Pa.	3.50
Washington, Pa.	3.00
Bridgewater, Mass.	3.00
Pittsburgh, Pa.	3.00
Haverhill, Mass.	3.00
New Kensington, Pa.	3.00
Hudson, Mass.	3.00
Easton, Pa.	3.00
Bridgeport, Conn.	3.00
Williamsport, Pa.	3.00
Scotia, N. Y.	3.00
Wilkes - Barre, Pa.	3.00
Norwood, Mass.	3.00
Brockton, Mass.	1.50
Rumford, Me.	50c

Artinasi šventės, užrašykite savo pažįstamiems dienraštį Laisvę. Jie jums bus dėkingi gavę tokią naudingą dovaną. Nepamirškime ir sustiprinimą biudžeto 1949 metams.

Vajininkams dėkojam už gražų pasirodymą ir taipgi didelis ačių tiems prieteliams, kurie gausiai parėmė savo dienraštį finansiškai.

Laisvės Administracija

ĮSTEIGTA PROGIMNAZIJA SUAUGUSIEMS

Šakiai, rugp. 3.—Šiemet Kiduliuose nuo rugpiūčio 1 dienos atidaryta nauja progimnazija suaugusiems. Čia po darbo valandų galės mokytis vietos darbo žmonės, valsčiaus įstaigų tarnautojai, apylinkės jaunimas. *Č. Gudaitis.*

SKELBKITĖS LAISVĖJE

LITERATŪRA IR MENAS

Progress in LMS 3rd District Ventures

By Harry Mitkus

The Executive Committee in the past two years has endeavored to expand the LMS by promoting new and different methods in maintaining and creating new enthuasiasm in present day cultural groups.

Here in the 3rd District, which is composed of four states; New York, Conn., New Jersey and Pennsylvania, headquarters has been set up in Brooklyn. From this headquarters, the Executive Committee, elected each year by delegates from all organizations belonging to this district, work unceasingly to keep all of our Lithuanian communities together.

Reviewing some of the ventures in the past year we start with the 3rd District Festival in New York. At no time in the memories of Lithuanians in New York was there such an array of talent from all parts of the country. Over 500 participants responded, proving to the Lithuanian public that Lithuanian culture is not dying but just beginning to live. One outstanding feature was the fact that most of our featured soloists and artists were American born. Analize this fact! Is it possible that there are young people born in this country taking an active interest in Lithuanian activities and the Lithuanian cultural movement? Not only is it possible but it definitely is a must with them. They are really proud of their heritage.

This was proven at the LMS Vacation School, the second big venture of the District. One cannot sum up on paper the enthusiasm, energy and work that those students put in in a period of two weeks. They believed in the school, they believe in the future of the school ,and they, the students, made our "Vacation School" a practical and lasting thing!

One of the other ventures that did not receive as much notice as it should have had was the 3rd District's *Song Day* held in Waterbury, Conn. All the major choruses in our District congregated for one day in one massive outing. Some folks say that picnics are falling out of style, but after seeing the fun and frolic that day, I doubt if anyone can truthfully say that picnics are on their way out. But, one important thing that lots of people fail to take into consideration is that affairs like these and only like these can inspire the furthering and building of our movement.

The 3rd District's newest and perhaps biggest venture of all is just starting. And that is the Booking Agency. This service given by the District not only plans to register every available talented artist, group and cultural organization in our district but also to put this talent on the road. Any organization desiring specific talent will be able to contact the LMS and the LMS in turn will be able to send such talent to fulfill any type of program. Not only will they send talent but also complete shows. Already preparations have been made to send out shows. The LMS has dispached letters to Pittsburgh and Baltimore attempting to make arrangements with local Lithuanian groups to make arrangements to sponsor such shows. We sincerely believe that every effort will be made by these communities to respond to this plan. The LMS believes that in sending such shows out we can help their communities reorganize their cultural groups to a standing of years back if not better.

Contact has been made personally with Bridgeport and, Philadelphia to receive our show and, from all indications, the residents of these communities may soon expect word of the coming shows.

Mention should definitely be made about the first of these shows. The first is to be presented in Richmond Hill at the Liberty Auditorium. And by repeatedly mentioning shows, I mean shows! Not a concert, but a musical revue. *Sunday, November* 7, 1948, *the LMS is sponsoring two revues.* The first entitled *"The Philadelphia Revue"* is entirely cast with talent from Philadelphia, including the new, but rapidly advancing chorus, The Lyros Chorus, with its new Dance Group.

The second revue *"The Spotlight Revue"* will star one of our up and coming young stars Violet Čypas, a young lady from the farm, Cleveland, O., and is really beginning to take New York by storm. Already contracted by CBS and starring in many FM radio programs and television shows. We are truthfully gratified to have a definitely busy young lady to always have time to appear before the Lithuanian public. And as a previously unannounced attraction "The Spotlight Revue" will have a newcomer, someone that you will hear much of on Broadway shortly. His name will not be mentioned until the evening's performance. But all one can say is, "Girls, beware!" for when you hear this bass-baritone sing — well!

The Spotlight Revue will also contain new and talented folk like Frances Mažilis, alto who will sing a duet with Violet Čypas. A new but definitely remarkable violinist from Newark, N. J. Vito Dvaraskas. Our composer-pianist Frank Balwood hardly needs introduction, few can equal his fingers on the piano. And of course, we can hear some of our favorite and new songs by Walter Žukas as sung by an equally new group, The Sietyno Ensemble. With a cast such as this and with the unusual way of presenting them, the LMS is anxiously awaiting the public opinion. So, remember the date, *Sunday, Nov.* 7, 1948 — 4:30 *P. M. at the Liberty Auditorium,* Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y. Of course, dancing to follow! And folk dancing, too!

Tūliems Mūsų Dainininkams Pastaba

Man rodosi, jog tūli mūsų dainininkai, išstodami scenon dainuoti, pamiršta vieną "smulkmeną" — svarbią "smulkmeną": *dikciją, atitinkamą dainuojamosios dainos žodžių ištarimą.* Jiems tatai atrodo tur būt mažos reikšmės dalyku, tačiau tai yra viena didžiausiųjų dainininko ar dainininkės prievolių, pareigų!

Štai, sėdžiu spalių 31 d. Liberty Auditorijoje (Brooklyno Lietuvių Kultūriniame Centre) ir klausau koncerto. Koncertą rengia Konstancija Menkeliūnaitė, plačiai žinoma tarp lietuvių dainininkė. Nebuvau jos girdėjęs dainuojant per pastaruosius dešimt metų.

Buvau įsivaizdavęs, jog mūsų dainininkė per tąjį desėtką metų bus toli pažengusi dainoje, nes, girdėjau, ji, gyvendama Milane, mokėsi, studijavo, tęsė lavinimąsi. Balsas jos tvirtas, toks, kokį turėjo, deja, dikcija, žodžių ištarimas — žymiai pašlijęs. Vargiai begalima buvo suprasti penktas nuošimtis jos dainuotų žodžių. Ir tai buvo visose jos atliktose dainose!

Dainuoja rusas dainininkas (Dilovas) supranti kiekvieną žodį, dainuoja ukrainietė — supranti. Dainuoja mūsų jaunutė, Amerikoje gimusi ir augusi Dolores Petronytė, supranti. Jos žodžiai aiškūs, dailiai ir ryškiai ištarti. Bet dainuoja pati žymiausia dainininkė, — jos negali suprasti.

Panašią ydą, tik gal ne tokią didelę, pastebėjau ir pas kai kuriuos kitus mūsų dainininkus ir, aš manau, ji būtinai reikia taisyti, šalinti. Šiuo sykiu nemanau jų įvardyti, tikėdamasis, kad patys dainininkai tai supras ir kuogreičiausiai taisys.

Dainavimas "bent kaip," nepaisančiai — nėra dainavimas. Jei norima turėti dainoje *grožio,* tai ji tenka atlikti taip, kaip turi būti atlikta. *Ndrs.*

LMS News and Views

By Mildred Stensler

A Stage Actress Describes an Adventure in Politics

(The following statement to the WOMEN FIGHT BACK rally held last week by the Congress of American Women was sent in by Uta Hagen, actress, currently playing in A STREET CAR NAMED DESIRE in Chicago. Even though the elections are over, the experiences of Miss Hagen, and incidentally similar ones by other artists, should be brought to the attention of other artists who might be faced with just such situations in the future.)

In Pittsburgh on Sept. 19 I had been asked by the Progressive Party to speak to the workers during their lunch hour, and tell them why I felt Henry Wallace was my candidate. I agreed with pleasure.

On the morning of the 19th, just before I was taken out to the Westinghouse plant, together with Mary Welsh, a fellow actress in A STREET CAR NAMED DESIRE, I received a phone call from the Hearst paper, the Sun-Telegraph, a paper that had given me and the play a big build-up, asking me whether or not it was true that I was going to make a speech for Wallace, I answered yes, why? And they answered me they only wanted to know because they wanted to send photographers.

I spoke and was received with great friendliness and cheers by the workers and then spoke a few minutes to the various photographers. And the flashlight bulbs clicked like mad. By 5 P.M. all three Pittsburgh papers carried the story with huge pictures on the 2nd or 3rd page and they all pick up one phrase.

The Right to Speak

Among the things I'd said I told the workers was that, having come from abroad, I'd always appreciated the fact that in America one could speak one's opinions freely and that at this point in history, it looked that only Henry Wallace would guarantee us the right to continue to do so; that I wanted to continue to be able to open my big mouth when I wanted to.

Everyone captioned my picture with "Her Big Mouth" and slightly distorted my speech. The next day the shooting started. An official of the Nixon Theater informed the newspapers that he was being swamped with cancellations and irate patrons of his theater were accusing him of hiring communists.

Various columnists picked this up, especially Mr. Carl Krug, the critic on the Hearst paper who reprinted this and suggested to his readers that instead of badgering the theater, people should call me directly to complain. And with that he printed the number of my hotel room and the phone number.

Anonymous Phone Call

I received one anonymous phone call inquiring if I had been bothered with phone calls. I assured the gentleman that the only phone call of annoyance was his. The next day I received 3 phone calls, all from women, all pretty identical, complaining that they felt it wasn't right that I should air my political views from the stage of a theater. When I assured them that I wasn't doing that, they seemed confused and hung up.

I received 4 postcards telling me to "go back where you came from," and 2 of them were obviously written by the same person.

The theater informed my producer that I had received "hundreds of vicious letters" and I can only come to the conclusion that they were the same "hundreds" of angry phone calls and cancellations, because we broke the all-time box office record at the Nixon Theater by $1,000, and I wish you could read some of "hundreds" (only this time literally) of wonderful letters and telegrams of congratulations — congratulations on my "courageous stand," etc.

To Speak the Truth

I still don't know where the courage entered in because I spoke the truth and gave my honest opinion. I want to add that, the day we can no longer say what is in our hearts will be a dark, terrible day in this country.

The Mail Bag

Grace Gailen, secretary of Laisves Chorus of Hartford, Conn., writes that their chorus has extended its choral activities for the season to include some party recreation in the form of "Youth Nights." They invited other young people of their community to come down and join them in dancing, informal singing and playing games. Around the refreshment table they started a discussion to feel out how these young folks felt about our type of cultural activity. Quite a number of problems were brought to the floor.

I wish Grace had included in her report specifically what was said. From just such informal discussions do we collect information and ideas for our future policies. Evidently the response was quite good as the Laisves Chorus voted another "Youth Night" for the following week.

Don't Miss

The first showing of the LMS Spotlight Revue, this Sunday, Nov. 7 at the Liberty Auditorium, Richmond Hill, N. Y. Program will start at 4:30 P.M., to be followed by dancing to Geo. Kazakevich's popular orchestra.

This type of talent presentation is part of the program of the LMS 3rd District to acquaint the larger Lithuanian communities with our active artists.

Come down and support the organization that is giving you Lithuanian entertainment with your own Lith-American artists.

Nusivylę, kad jų unijos viršininkas Michael J. Quill iššaukė streiką tik pagreitinti pakėlimą žmonėms fėro, o ne pagerinti jų sąlygas, transportininkai reikalauja balso pasisakyti prieš grįžimą darban be laimėjimo. Iššaukti į streiką 5-kioms valandoms, darbininkai išbuvo apie porą dienų. Tačiau unijos viršininkų raginami ir gązdinami drausmėmis, jie, pagaliau, sugrįžo darban.

Worcester, Mass.

Priešrinkiminis Lietuvių Mitingas Buvo Puikus

Spalių 30 d. L. P. B. Kliubas surengė priešrinkiminį mitingą. Publikos susirinko arti du šimtai. Kliubo pirmininkas J. J. Bakšys, atidarydamas mitingą, pirmiausia pakvietė Aido Chorą padainuoti. Choras, vadovaujant N. Čeponytei, sudainavo "Kur Vyšnios žydi" ir "Dainą Pinsiu," labai gražiai. Choriečių tarpe matėsi jaunutėlio jaunimo. Tai vis tik naujokai, tačiau dainavimas puikiai, harmoningai išėjo.

Antras punktas programoje—kalbėtoja Kristina Stanislovaitienė iš Waterbury, Conn. Įdomią kalbą pasakė, užtrukdama arti valandos laiko. Aiškiai nurodė, kaip republikonų ir demokratų partijos vienodai tik didžiojo kapitalo reikalais tesirūpina. Laikas atėjo Amerikos liaudžiai toks, kaip prieš 1776 metus, kada žmonės rengėsi nusikratyti Anglijos despotizmo, ir vadovybėj Jurgio Washingtono tas buvo padaryta. Dabar Amerikos kapitalizmas siekiasi dar biauriau liaudį suvaržyti, todėl vadovybėj Henry Wallace ir Progresyvių Partijos bus lemta laimėti ir atsteigti Amerikoje liuosybę visiems žmonėms,—kad ne šiais rinkimais, tai 1952 tikriausiai.

Po Stanislovaitienės prakalbos pirmininkas paprašė aukų lėšų padengimui; sudėta $29.57.

Čia Laisvės vajininkas Jusius tarė keletą žodžių kas link svarbos, kokį kas laikraštį skaito ir kokį supratimą turi. Laisvę skaitantieji daug plačiau ir teisingiau pasaulio dalykus mato. Jie supranta pažangą ir progresą, todėl visiem reikia stengtis pagausinti Laisvės skaitytojų eiles. Iš Laisvės perskaitė J. Kaškaičio eiles "Vis tas siausmas, kad jį griausmas." Tai tiko šioje vietoje, nes labai teisingai esamoji padėtis nupiešiama.

Paskutinė kalbėtoja buvo Cornelia Anderson, sekretorė Progr. Partijos vietinio skyriaus. Ji įtekmingą kalbą pasakė, kaip nepaprastu spartumu išaugo Progresyvių Partija; tik pusmetis laiko darbuotasi, o įregistruota šiems rinkimams 45 valstijose. Tai stebūklas! Ji lyg ir raportavo, kaip visas darbas einasi Worcesteryje.

Stambesnes aukas davė sekami:

Po $1: Mrs. Masaitis, F. Buhatyh, Čeponiai, Skelčiai, V. Akimaučius, J. Senkus, V. Bernotas, T. Meškinis, P. Basevičius, J. J. Bakšys, Žukai, I. Šupėnas, J. Gerdauskas, B. Mizara, Ausėjienė, P. ir A. Adomaitis, O. Jaujonienė, D. Jusius.

Po 50 centų: Mrs. Kelly, J. Daugėla, J. Raulinaitis, F. Ausėjus, H. DeGregory, Pilkauskas, M. Šupėnas, Žalimienė, Vasilienė, A. Steinhiler, ir kiti po mažiau.

Stanislovaitienė, kalbėdama kas link Berlyno, perdavė publikai žemėlapį pažiūrėti ir liko nesugrąžintas, todėl kas jį turite, malonėkite sugrąžinti svetainės užveizdai V. Novikui.

L. P. B. Kliubo Koresp.

Rumunija Suvalstybina Judžius ir Ligonines

Bucharest. — Rumunijos vyriausybė išleido įsakymą perimti į valdžios nuosavybę judamųjų paveikslų pramonę ir ligonines. Judžių įmonių savininkams bus atlyginta valstybės bonais. Valdžia tuos bonus atpirks pelnais, gaunamais iš judamųjų paveikslų.

Parašė K. Simonovas — Vertė J. Tornau

DIENOS ir NAKTYS

10—1—48 — APYSAKA — —31—

(Tąsa)

— Na? — laukiamai pasakė jis.

Ji tylėjo.

— Ką gi? — pakartojo jis.

— Aš daug galvojau apie jus, labai daug, — pasakė ji su jai įprastu rimtumu ir paprastumu.

— Ir ką gi jūs sugalvojote?

— Nieko. Šiaip apie jus galvojau. Aš labai norėjau su jumis dar kartą pasikalbėti.

Ji klausiamai pažiūrėjo į jį, laukdama, ką jis jai atsakys, ir jis pajuto, jog ji laukia, kad jis pasakytų ką nors gero, protingo ir raminančio: kad viskas dar bus gerai, ir kad jie abu liks gyvi, ir dar ką nors rimto, nuo ko ji pasijustų mergyte, esančia jo apsaugoje. Bet jis nieko nenorėjo kalbėti, jis tiesiog norėjo prisislinkti prie jos ir ją apkabinti. Jis padėjo jai ranką ant peties, kaip kadaise garlaivyje, truputį pritraukė ją prie savęs ir pasakė:

— Aš taip ir maniau, kad jūs atvažiuosite.

Ir iš šitų žodžių ji suprato, kad ir jis gerai atsimena tą pabučiavimą neštuvuose ir kad kaip tik dėl to pasakė: "Aš taip ir maniau."

— Jūs žinote, — pasakė ji, — tur būt, visiems gyvenime taip esti, kaip dabar man. Šit ateina diena, ir tą dieną kažko labai lauki. Šiandien aš nuo pat ryto visą dieną tikėjausi jus pamatyti ir nieko nepastebėdavau, kas dedasi aplinkui. Dieną labai šaudė, o aš to beveik nepastebėjau. Taip aš, jei pas jus važinėsiu, ko gero, narsi pasidarysiu, a?

— Jūs ir taip narsi.

— Ne, šiaip aš ne narsi, o šiandien štai narsi.

Jis pažiūrėjo į laikrodį.

— Lauke jau ima temti.

— Taip, — pasakė ji, — tur būt. Aš nepastebėjau. Tur būt, tur būt, — sukruto ji. — Reikia jau vežti sužeistuosius. Aš eisiu.

Jis apsidžiaugė tais žodžiais "aš eisiu," nes jau reikėjo pradėti ruoštis atakai. Ir jis nudžiugo, kad ji išeina anksčiau.

— Jūs juk iš karto visų nepaimsite? — paklausė jis.

— Ne, — pasakė ji. — Aš dar šiandien porą kartų atvažiuosiu. Spėti visus iki ryto, ir tai gerai...

— Šiandien užmušė mūsų pulko vadą. Jūs žinote?

— Taip, žinau. Greta jūsų, man pasakė. Jus šiandien kontūzijo?

— Truputį.

Jis pažiūrėjo į ją ir tik dabar suprato, kad ji šiandien garsiau kalbėjo, negu paprastai, tur būt, dėl to, kad žinojo apie jo kontūzijimą.

— Taip pat Petia papasakojo?

— Taip... Ar aš jus dar šiandien pamatysiu?

— Taip, taip, žinoma, — suskato Saburovas, — žinoma, pamatysite. O kaip gi? Tik...

— Ką?

Jis norėjo pasakyti, kad ji būtų atsargesnė, ir stabtelėjo. Kaip jai būti atsargesnei? Visada vienas ir tas pats kelias, kuriuo reikia gabenti sužeistuosius, vis tuo pačiu laiku. Kaip jai būti atsargesnei? Tiesiog kvaila apie tai kalbėti.

— Ne, nieko, — pasakė jis. — Žinoma, pasimatysime. Būtinai.

Kai ji išėjo, Saburovas kokią minutę sėdėjo tylėdamas. Paskui atsistojo, užsivilko milinę. Jis panoro greičiau baigti su sandėlio ataka ir šį kartą ne vien todėl, kad tai bendrai buvo reikalinga, bet dar ir dėl to, jog po to jis galės pamatyti Anią ir su ja pasikalbėti. Jis tai pagalvojo ir pats pabūgo, nustebo dėl tokios minties, nes jis negalėjo nuslėpti nuo savęs to, kad tai buvo mintis apie meilę.

Vienok mintis vis dėlto kilo ir nebedingo. Jis nenusikratė jos ir tada, kai davinėjo paskutinius prieš ataką paliepimus, ir tada, kai jie išėjo į tą ataką ir iš pradžios šliaužė tarp griuvėsių, o paskui perbėginėjo po ugnimi, ir tada, kai, metęs dvi granatas, jis su kovotojais įsiveržė į sandėlį ir ten prasidėjo ta naktinė maišatis su šūviais, riksmais ir dejavimais, kuri vadinasi grumtynėmis.

Šį kartą sandėlį jis atsiėmė. Jo nuostoliai buvo nedideli: vienas užmuštas ir penketas sužeistų.

Vaninas kartu su juo dalyvavo atakoje. Nors tai buvo ir neišmintinga, bet jis užsispyrė ir Saburovas negalėjo jam to atsakyti. Iš viso jis dabar buvo tokioje dvasios būklėje, kai sunku atmesti bet kokį žmogaus prašymą. Jie visą laiką buvo greta vienas kito ir kartu grįžo į blindažą.

— Tarp kitko, šitas sandėlis buvo dekoracijoms, — prašneko Vaninas. — Štai tas namas, kuris priešais — tai juk buvo statomas teatrui, o prie jo sandėlis dekoracijoms. Ir kiemas. Ten buvo bėgiai nutiesti dekoracijoms tiesiog nuo scenos vagonėliu išvežti. Šauniai, tiesa?

— Tiesa, — pasakė Saburovas ir nesąmoningai nusišypsojo.

— O tu ko? — paklausė Vaninas.

— Aš pagalvojau, kad, berods, nėra aplinkui nė vieno namo, kurio tu nežinotum iki intymiausių smulkmenų.

— O kaip gi? Aš gi visa tai stačiau. Ir ne tik namus, o beveik visus žmones čia pažįstu. Mergina — sesutė buvo pas tave, taip?

— Taip, — budriai pasakė Saburovas. Jis pagalvojo, kad Vaninas tuoj mėgins dėl to pajuokauti, ir pasirengė atsikirsti.

— Tai šit, — pasakė Vaninas, — aš juk ją taip pat pažįstu. Ji traktorių fabrike dirbo... instrumentaliniame ceche, normuotoja. Mes ją norėjome paskirti cecho komsorgu, aš ją gerai pamenu.

Pasirodė, tai buvo viskas, ką jis norėjo pasakyti apie merginą.

— Visus prisimenu, — pradėjo jis, jau užmiršęs merginą. — Traktorių fabriką įsivaizduoju ne tokį, koks jis yra, o koks jis anksčiau buvo. O prie staklių žmonės. Įsivaizduoju net jų veidus... Ko tu taip šiandien paniuręs? Pavargai?

— Ne, — pasakė Saburovas. — Aš jau pasilsėjau, dieną numigau.

— O vis dėlto paniuręs.

— Ne, nepaniuręs. Tiesiog aš galvoju...

— Apie ką? Apie Babčenko?

— Ir apie Babčenko.

— Taip, — pasakė Vaninas, — užmušė. Ką dabar paskirs? Gal tave?

— Ne, — pasakė Saburovas, — tur būt, Vlasovą iš pirmojo batalijono. Jis — majoras.

— Taip... Babčenko užmušė, — pakartojo Vaninas. — Tu susibarei su juo šiandien?

— Taip.

Suskambėjo telefonas.

—Jus prašo, — pasakė ryšinis.

Saburovas priėjo. Kalbėjo Procenko. Saburovui buvo malonu išgirsti jo balsą.

— Kaip gyveni? — paklausė Procenko.

— Gerai.

— Kodėl savo šeimininko neapsaugojai, a?

— Negalėjau, — pasakė Saburovas. — Norėjau ir negalėjau.

— O sandėlį lengvai atmušėte? — paklausė Procenko.

— Lengvai, nuostoliai maži.

— Iš karto taip reikėjo, — atkirsti praėjimą sustiprinimais ir naktį atmušti. Taip ateity įprask.

Tai buvo priekaištas, tiesa, švelnus, bet priekaištas. Saburovas buvo benorįs pasakyti, kad ne jis suruošė tą dienos ataką, o Babčenko, bet paskui atsiminė, jog Babčenko jau užmuštas, ir ar blogas, ar geras jis buvo, bet žuvo taip pat už Stalingradą, — nutylėjo.

Ania išpildė savo žodį ir vėlai vakare dar kartą užbėgo. Ji labai skubėjo, tiek skubėjo, jog užbėgo tik minutei. Ir vis dėlto, koks trumpas bebuvo šis pasimatymas, Saburovas suprato, kad nuo šiol jie matysis tiek dažnai, kiek galima, ir net, kai jie susitiks tik minutei, vis tiek tas bus gerai.

Kai ji vėl išbėgo, jis ėmė dėl jos nerimti ir pirmą kartą pajuto, kad supą juos pavojai visai skirtingi: vieni jų, savaime suprantami, — jam, o kiti, labai baisūs ir netikėti, — jai. Ir jam paaiškėjo, kad dabar, tur būt, jis visados būgštaus dėl Anios.

(Bus daugiau)

Suskambėjo — Suaidėjo!

JONAS KAŠKAITIS

(Tąsa)

Tos pačios mokytojos Šalinytės - Sukackienės kita mokinė — Suzana Kazokytė, kartu su Petronyte, davė sklandų duetą, mokytojai pianu lydint. Harmoningai ir sanlydžiai išpildė tris sutartines — liaudiškas ir operetiškas: "Plaukia sau laivelis," indėnišką meilės šauksmą "Kai aš tau šaukiu" iš S. Frimlio operetės "Rose Marie" ir "Išginiau jaučius." Miela buvo klausyt ir gėrėtis...

Koncertinę programos dalį puikiai užbaigė mūsų garsusis tenoras Albertas Vasiliauskas. Tikrai gražus ir tvirtas, išlavintas jo balsas! Tenorų taip maža, taip sunku jų sumedžiot, tai, kai gauni išgirst gerą tenorą, gali tikrai pasidžiaugt! Na, ir gėrėjosi ir džiaugėsi publika, kai Vasiliauskas ją žavėjo savo balso galybe ir grože.

Pranui Balevičiui akompanuojant, Vasiliauskas padainavo tris lietuviškas dainas ir priedui davė aną romantiškai ilgesingą ariją iš Flotovo operos "Marta" — "M'appari tutt'amor" ("Pasivaideno man meilė pilnutinė"). Net ir Metropolitinėj operoj nedaug terastum operinių tenorų, kurie tą ariją sugebėtų padainuoti taip, kaip ją padainavo Vasiliauskas tą vakarą.

Paskui ėjo Moljėro komedijos pastatymas. Veikalas nelengvas, garsiojo prancūzų komedijų rašytojo pagamintas prieš kokią porą šimtų metų. Lietuviškai išverstas — "Meilė — visų ligų gydytoja." Komediją vaidino Lietuvių kalbos mokyklėlės berniukai ir mergytės. Visi mažiukai, mergaitės kiek paaugesnės. Ir tik vienas tos mokyklos mokinys jau gerai subrendęs — K. Benderis. Jis vaidino šykštuolio tėvo vaidmenį. Kiti aktoriukai buvo: Vincukas Kulikutis (William Kulik), Juozas Dagis, Alfredukas Feiferis, Jonukas Meškėnas, Edvardukas Dagis, Natalytė Jankutė, Gerardinutė Vasiliauskaitė (Gerardine Wilson), Marijonutė Vasiliauskaitė (Mary Ann Wilson), Daratėlė Adomaitytė ir Jonutė Norris (Jo-Ann Norris). Vedė ir tvarkė patys mokytojai.

Susirgo turtingo miestiečio vienturtė duktė. Tarnaitė savo ponui sako, kad blogi popieriai: jo duktė išbalo, nemiega, blaškosi, nerami... Kas gi čia daryti? Tėvas tuoj liepia pašaukti bent keturis daktarus, kad jie, tarp savęs pasitarę ("consilium facultatis"), nustatytų dukraitei geriausią gydymą. O tuo tarpu ateina ligonės lankyti jos draugės ir draugai. Vienas tų lankytojų buvo ligonę įsimylėjęs. Jis ją ir išgydė, saviškai, kaip pasirodė paskiau.

Na, sugužėjo visi keturi gudragalviai daktarai, apsibarzdoję, galvas kraipo, tariasi. Kas būdinga: vis tai skirtingi tipai, ir tatai priduoda komedijai spalvingumo. Vienas labai rimtas, kalba iš reto, kitas — greitakalbis tauškutis, trečias nuolat mikčioja, bukčioja, ketvirtas tik mostais ir mimika pasireiškia, o žodžius atsargiai taupo.

(Bus daugiau)

Trumanas Išrinktas Ant H. A. Wallace'o Programos

(Pareiškimas Amerikos Lietuvių už Wallace Komiteto Pirmininkės)

Progresyvių partija gavo mažiau balsų, negu jos jėgos iš anksto pranašavo, o demokratų partija gavo daug daugiau, negu jie patys laukėsi.

Šitas visų pranašavimų perversmas įvyko dėl to, dalinai, kad keleta savaičių prieš rinkimus, Trumanas pradėjo su savo kampanija važinėti po valstijas, skelbdamas tuos visus pačius punktus, kuriuos Progresyvių Partija savo nacionalėj platformoj buvo įrašiusi ir paskelbusi. Reiškia, Trumanas pasisavino Wallace'o programą: atšaukimą Taft-Hartley įstatymo, pastiprinimą civilių teisių, namų statybą, kainų kontrolę ir virš visko — taiką.

William Gailmore pasakė New Havene, kad, jeigu Trumanas tikrai reiškia tą, ką jis skelbia, jam pačiam prisieitų balsuoti už Progresyvių Partiją ir Wallace.

Daugelis Progresyvių Partijos simpatizuotojų, nematydami skirtumo tarp to, ką Wallace'as kalba ir ką Trumanas kalba, balsavo už Trumaną. Jie nepermatė, kad skirtumas glūdi asmenybėse tų dviejų vyrų. Prez. Trumanas, — politikierius, — vienaip kalba, kitaip daro. Wallace —narsus kovotojas už liaudies teises, kuris visada išnešė savo prižadus darbais. Wallace nepaperkamas, kaip paprastieji politikieriai.

Trumanas nejvedė su savim demokratinio kongreso, kaip Rooseveltas kad darydavo, bet demokratinis kongresas jį išrinko. Darbo žmonės, bijodami tokio kito kongreso, kaip 80-tasis, balsavo už demokratų kandidatus. Kadangi "split ticket" ne visur lengvai galima balsuoti, jie balsavo "straight", tokiu būdu Trumaną išrinkdami atsitiktinai. Taipgi, darbininkai bijojo išrinkti Dewey prezidentu su jo bilijonieriais šalininkais — Rockefeller, DuPont, Morgan ir kitais.

Progresyvių partija negalėjo tikėtis Wallace'ą išrinkti, nes trijose valstijose jis nebuvo nei ant baloto. Daugelyje valstijų neturėjo kandidatų į vietinius urėdus. Nebuvo laiko laikyti konvencijas ir išrinkti kandidatus, ir už juos kampanijas vesti, nes daugelyje valstijų lig pat paskutinių savaičių reikėjo vesti kovą, kad gauti vietą nors Wallace'ui ir Tayloriui ant baloto.

Dabar ateina mūsų svarbiausia užduotis — tęsti organizacijinį darbą, akyliai tėmyti Trumano žygius, sutvirtinti mūsų eiles ir nesitraukti iš kovos dėl liaudies labo. Nesitraukime nei vienu žingsniu nuo užbrėžto darbo taikai palaikyti.

Progresyvių partija nuveikė stebūklus per pereitus šešius mėnesius. Iš nieko sutvėrėm partiją ir gausime arti 2 milijon. balsų. Tas reiškia, kad mūsų tarpe yra pasiryžimo, kovingumo ir pasišventimo. Mūsų partijos nuoveikiai reiškia, kad 1952 metuose išrinksime savo prezidentą.

Christina Staneslow.

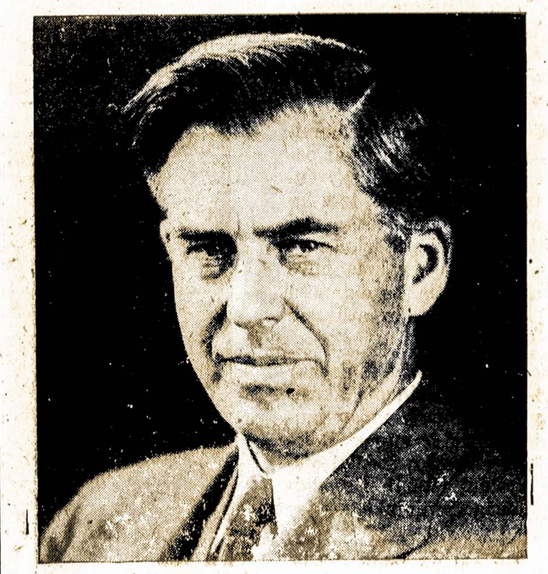

Henry A. Wallace, Progresyvių-American Labor Partijos kandidatas į prezidentą. Jis yra pirmasis trečiosios partijos, liaudies partijos, kandidatas gavęs daugiausia balsų. Šiuos žodžius rašant jam buvo jau priskaityta virš milionas balsų, nors iš daugelio vietų pasekmės tebebuvo neraportuotos. Kiekis balsų yra reikšmingas tuomi, kad partijos užuomazga prasidėjo tik 10 mėnesių pirm rinkimų, oficialiai įsikūrė prieš trejetą mėnesių, tūlose vietose prileista ant baloto tik pora savaičių pirm rinkimų, o trijose valstijose reakcininkai visai neužleido ant baloto.

J. J. Kaškiaučius, M. D.
530 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
HUmboldt 2-7964

Fotografas
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant iš padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kampas Broadway ir Stone Ave., prie Chauncey St., Broadway Line.
Tel. GLenmore 5-6191

NUPIGINTAS PARDAVIMAS
Aukštos Rūšies Džiūlerių Sandėlio
Susidedant iš Daimantų, Platinų, Auksinių Daiktų, Gold Mountings, Daimantinių Vedybinių Žiedų, Moteriškų ir Vyriškų Auksinių Žiedų, Ir Auksinių Daiktų Visokių Rūšių.
Dailių Moteriškų ir Vyriškų Laikrodžių Didelis Pasirinkimas
Aukso ir Sterlingo Sidabro Ir Paauksuotų Džiūlėrių. Taipgi Costume Džiūlerių Sulyg Vėliausios Dienos
Didelis Pasirinkimas Religijinių Daiktų.
PIRKITE DABAR IR TAUPYKITE PINIGUS
Rankpinigiai Palaikys Bile Daiktą Iki Jums Jo Reikės
ROBERT LIPTON
701 Grand Street — Brooklyn, N. Y.
Telefonas STagg 2-2173

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)

Laidotuvių Direktorius
Liūdesio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniška patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

PHILADELPHIA, PA.

Iš Bankieto Pagerbimui Senųjų Veikėjų

LDS 8-tos apskrities ir LLD 4-tos apskrities bankietas, rengtas pagerbimui senųjų veikėjų, kurie susilaukė 65 metų amžiaus arba daugiau, įvyko spalių 24 d., Mokslo Draugystės name, 143 Orr Street.

Vakarienė buvo duodama paukštienos. Ją pagamino patyrusios, geros virėjos, būtent: Pipirienė, Aglinskienė, Imbrazienė ir Poškienė. Už tai joms priklauso padėka ir pagarba.

Publikos buvo nemažai, nors galėjo būti ir daugiau. Vakarienėje vienas stalas buvo rezervuotas dėl senesniųjų veikėjų, kaipo garbės stalas. Tarp garbės svečių buvo apskričių komitetų pirmininkai ir vakaro vedėjas.

Garbės svečiais, tai yra, senaisiais veikėjais, buvo: Dr. J. Baltrušaitienė, D. P. Lekavičius, Janavičienė, J. Parčauskas, Jesadavičius, Levanavičius, J. Kazlauskas, K. Stašinskas ir K. Bogužas. Buvo ir daugiau veikėjų kviesta, bet kai kurie nedalyvavo.

Vakaras atrodė labai puošnus, visi dalyviai buvo entuziastiški. Visi ir visos žiūri į mūsų senuosius veikėjus. Nors jie amžiumi jau nebe jauni, bet dar pilni energijos ir pasiryžimo.

Kai publika pavalgė, Lietuvių Literatūros Draugijos 4-tos apskrities pirmininkas Stasys Orda paaiškino, kokiam tikslui šis bankietas yra surengtas. Jis perstatė vakaro vedėju J. Miliauską, kuris plačiau paaiškino apie bankieto tikslą. Paskui pakvietė garbės svečius ką nors pasakyti apie savo veikimą iš praeities. Kai svečiai pradėjo kalbėti apie senus laikus ir vargus, tai kai kuriems dalyviams, mačiau, net ašaros iš akių tryško.

Po tam komiteto narys A. Pipiras įteikė veikėjams dovanas. Dovanas parūpino abidvi apskritys. Kiekvienas gavo po piniginę (valetą) ir po penkiadolerinę su Lincolno paveikslu.

Pirmutinis už dovaną padėkavojo d. K. Stašinskas. Jis savo penkinę paaukojo spaudos paramai. Tą patį paskui padarė ir kiti beveik visi garbės svečiai. O draugė Janavičienė dar iš savo pusės penkinę pridėjo ir paaukojo spaudai.

Vakaro pirmininkas Miliauskas pakvietė pakalbėti J. Urboną ir J. K. Mažukną. Abudu kalbėtojai aiškino, kaip geriau pravesti rinkimus už Progresyvių Partiją ir kaip ateityje pagerinti gyvenimo sąlygas.

Man buvo smagu, kad mūsų draugai taip gražiai atsiminė mūsų darbininkišką spaudą. Kai garbės svečiai sudėjo savo dovanas dėl spaudos, tai tuojau iš publikos pradėjo plaukti aukos. Pirmininkui net nebuvo progos aukų prašyti.

Visų aukotojų sąrašas yra toks:

K. Stašinskas $5, J. Parčauskas $6, Jasudavičius $5, M. Janavičienė $10, J. Kazlauskas $5, D. P. Lekavičius $5, K. Bogužas $5, J. Briedis $5, P. Vichinas $5, J. Vaitonis $1, Mrs. Jasudavičienė $1, M. Stonienė $1, J. K. Mažukna $5, Bataliūnienė $1, J. Sadnik $1, Agnes Kudis $1, M. Budnikas $1, J. Miliauskas $1, W. Danėnas $1, J. Lekovich $1, M. Saukaitienė $1, Steve Paech $1, P. Neura $5, S. Orda $1.

Visiems aukotojams komitetas taria širdingai ačiu!

Viso aukų dėl spaudos surinkta $76.00.

Bankieto Dalyvis **S. O.**

KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS

Mes perkame geriausios rūšies miltus — tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duoną valgydami sutaupysite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokėti gydytojui.

Pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apylinkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiame ir į kitus miestus.

Sav. V. LUKOŠEVIČIUS Tel. EVergreen 4-8802

August Gustas
BELTAIRE FLORIST
Lietuvis Kvietkų Pardavėjas
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(kamp. 68th St.)

Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermenų ir tt., telefonuokite
SHoreroad 8-9330
Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių bukietą ar vainiką, ko jūs reikalausite.
Specialistai Pritaikymui
Šermenims, Vestuvėms ir Bankietams
Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Paul Gustas Funeral Home,
INC.
354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.
Skersai gatvės nuo Armory
LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS
Telefonuokite dieną ar naktį
EVergreen 7-4774

Naujai išdekoruota šermenų koplyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems, prakilniuose namuose be ekstra išlaidų.

Du kambariai šermenim, didelis puikiai įruoštas kambarys pasikalbėjimam ir parūkymui.

Asmeniški aptarnavimai suteikiama šeimom sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

KRISLAI

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

Kinijos Liaudies Armija užėmus Mukdeną rado didelius kalnus karo pabūklų ir amunicijos. Vienas pranešimas sako, kad liaudiečiams ten pateko daugiau ginklų, negu Amerika gali nupirkti ir pasiųsti čiang Kai-šekui už $125,000,000, kuriuos šiomis dienomis mūsų vyriausybė jam paskolino.

★ ★ ★

Rinkimų kampanijoje prezidentas Trumanas kalbėjo karštai ir aštriai. Daug pažadėjo Amerikos žmonėms. Pasmerkė reakcijonierius ir Wallstryto karalius.

Demokratų Partijos programa taip pat pilna kairių frazių ir gerų pažadų.

Dabar Trumanas gavo nuo žmonių pilną mandatą tiek savo, tiek savo partijos pažadus pravesti gyveniman. Lauksime pasirodant su darbais. Žiūrėsime, kiek tie darbai sutiks su tais žodžiais.

★ ★ ★

Dabar Trumanas nebeturi pasiteisinimo. Pirmiau Kongresas buvo republikonų kontrolėje ir prieš jį išstodavo. Dabar demokratai valdys ir Kongresą. Demokratai pilnai viešpataus.

Žmonės netylės, jeigu jų mandatas ir pasitikėjimas bus trempiama kojomis.

Gerai, kad tai visa savo telegramoje Trumanui priminė Progresyvių Partijos buvęs kandidatas Henry Wallace. Naujoji partija neduos Trumanui ir demokratams pamiršti rinkimų kampanijoje sudėtų aukštų pasižadėjimų.

Chester, Pa.

LLD 30 kp. susirinkimas įvyko pas Rimkus, 17 d. spalių. Aptarus kitus reikalus, svarstytas dienraščio Laisvės vajus, nes Chesterio lietuviai negalime atsilikti nuo kitų kolonijų.

Seniau d. P. Šlajus daug darbavosi dėl dienraščio, bet šiemet negali, nes dar jo sveikata nepilnai pasitaisė. Jis sakė, kad dar kelias savaites pasilsės, o vėliau pradės dirbti—prie namų statymo, tai kiti nariai ketino pasidarbuoti, kiek gali.

Nežinia, kur mūsų kuopos korespondentas, nes jau ilgokas laikas nesimato jo raštų. Laukiame jo raštų vėl pasirodant spaudoje.

LLD 30 Kp. Pirmininkas.

Madrid. — Ispanijos fašistai nustebę, kad Trumanas laimėjo prezidentinius rinkimus, bet sako, Dewey būtų vedęs panašią užsienine politiką, kaip ir Truma-

PAIEŠKOJIMAS

Pajieškau savo brolių Juozo Vaityno, Broniaus Vaityno ir sesers Mortos Vaitynaitės. Broliai gimę Lietuvoj, o sesuo Anglijoj. Man išvažiuojant į Lietuvą 1911 metais, palikau juos New Yorke ir nuo to laiko nemačiau. Taipgi pajieškau kitų giminių ir pažįstamų: Mano motinos seserų Anelės Kurlinckaitės (apsivedė su Andruškevičium) ir Agotos Kurlinckaitės, dėdės Vinco Kurlincko. Pažįstami—Aldūnų, Nendriaus ir Geniaus, iš Pilsūdo kaimo; mes draugaudavome Skaudvilės mieste Lietuvoj. Dabar jie randasi Amerikoj. Kas žinote kur šie asmenys yra, maloněkite man pranešti, arba jai patys atsišaukia, už ką būsiu dėkingas. — Ludvikas Zeringis.
R. F. D. H-1, c/o Charles Schultz, Hampton, Conn. (262-264)

Jonas Vilkelis Sunkiai Serga—Ligoninėje

Laisvės redakcija gavo sekamą laišką Jono Vilkelio, žinomo lietuvių visuomenininko ir žurnalisto:

Nov. 1, 1948
Orlando, Fla.

Letter to the "Laisve" Editor
Mr. R. Mizara

Dear Sir:

I want just to inform you that my health condition is very bad since October 23. On October 29 I was admitted (permanently) to the **Orange County Home Hospital.**

I'm suffering from asthma (silicosis) and maybe other symptoms are affecting my lungs, too.

I have difficulty with my breathing and painful cough. Here I receive good treatments.

My physician is **Dr. Chas R. Sias,** and I think he is a very good doctor and honest man.

John Wilkelis.

Laisvės redakcija nuoširdžiai linki ligoniui, Jonui Vilkeliui, greit pasveikti ir vėl darbuotis Amerikos lietuvių visuomenės labui!

Miami, Florida

PASEKMINGAS SĄSKRIDIS

Spalių 31 dieną LLD 75-ta kuopa turėjo šaunų pikniką Mockaus vienkiemyje. Publikos, be plačių išgarsinimų, suvažiavo daugiau, kaip šimtas asmenų. Daug pagerinimų Mockaus dvare padaryta: įvažiavimas iščementuotas, stalai, sėdynės gražiai atrodė. Sodas, gėlės ir kitoki tropiški medeliai visur kur tarpsta, žaliuoja. Tuo tarpu dabar šiaurėje viskas gelsta, nyksta, šalnų užgautą, pakąsta, ten žiemužė jau visiem į duris baladoja.

Buvo visokių išsigėrimų ir užkandžių. Žmonės būreliais šnekučiavosi, diskusavo visokiais dienos klausimais, o temstant ir švelnių dainų ir dainelių pasigirdo. Gaila, kad nebuvo nei kokios muzikos pasišokt. Buvo daug ir svečių parvykusių iš Šiaurės.

Komisija ir gaspadinės energingai darbavosi surengimui pirmo sezoninio pikniko: Paul John, H. Mikitienė, L. Pulton. Šeimininkės skanius valgius pagamino: M. Valionienė—tarkuotų bulvių kugelį ir keiksų; M. Paukštaitienė — košelieną; buvo ir kitokių užkandžių. Visiem patarnavo Ema Sliekienė, Z. Maisonienė ir kitos draugės. Gėrimais visus aptarnavo Paul John ir J. D. Sliekas. Draugė Sliekienė rinko aukas naudai trečiosios progresyvių partijos.

Nuo pat ryto smarkiai lijo, tačiau nuo pietų išsipagadijo, dangus pasidarė mėlynas, saulutė močiutė savo spinduliais visus lygiai, be skirtumo tikybos, bučiavo, glostė ir sveikino. Tačiau nebuvo karšta ir prakaituot niekam nereikėjo. Be abejo, kuopai bus naudos, kaip finansinės, taip ir kultūrinės.

V. J. Stankus.

Ispanijos Fašistai Nustebę Trumano Laimėjimu

PRANEŠIMAI

HARTFORD, CONN.

LLD Moterų Klubas rengia šokius, pelnas skiriamas dienraščiui Laisvei. Laisvės Ch. salėje, 155 Hungerford St., šį sekm., Lapkr. 7 d., 2 v. dieną. Moterys pagamins gardžių valgių. Todėl pietus namie nevalgykite. Moterys užkviečia visus dienraščio Laisvės patriotus iš toli ir arti.

HARRISON-KEARNY, N. J.

LLD 136 kp. susirinkimas įvyks lapkr. 7 d., 2 val. dieną, 15-17 Ann St., Harrisone. Draugai, maloněkite susirinkime būti visi, nes turėsime daug svarbių reikalų aptarimui.—V. Žilinskas. (261-262)

Lietuvos Žinios

Metinis planas lapkričio 7 dienai

Vilnius, spalių 25 d. — Paskelbęs socialistines lenktynes už penkmečio plano įvykdymą per ketverius metus, popieriaus fabriko "Naujieji Verkai" kolektyvas išleido gaminius, kurie 187 procentais viršija pernykščių gaminių skaičių. Gaminių savikaina sumažėjo 14.3 procento, rezultate fabrikas sutaupė daugiau kaip 348 tūkstančius rublių. Šiuo metu darbininkai ir inžinieriai tarp savęs lenktyniauja, norėdami įvykdyti metinį planą Didžiojo Spalio garbei — lapkričio 7 dienai. Fabrike nėra nė vieno darbininko, kuris neišpildytų normos. Daugiau kaip pusė darbininkų — stachanovininkai.

PRISIDEDA PRIE SOSTINĖS ATSTATYMO.

Vilnius, rugp. 4 d. — Praėjo trys savaitės, kai iš Lietuvos kaimų, miestelių, miestų į Vilnių savo žinioms pagilinti atvyko į Pedagoginio instituto neakivaizdinį skyrių studentai-mokytojai. Aplankę sostinę, jie pasiryžo laisvalaikiais prisidėti prie vykstančių miesto atstatymo darbų. Dabar iš instituto kasdien išvyksta kelios brigados studentų - mokytojų į statybų vietas. *P. Pagirėnas.*

Aukšta agrotechnika

Spalių 25 diena.—Priešakinė "Pakruojaus" tarybinio ūkio laukininkystės grandis, prikūlus po 166 pūdų kviečių ir po 140 pūdų rugių iš kiekvieno savo baro hektaro, energingai kovoja dėl aukšto būsimųjų metų derliaus.

Grandis atliko pūdymų trigubą kultivaciją ir dvigubą perarimą. Kiekvienas hektaras buvo patręštas 20 tonų mėšlo ir 75 kilogramais mineralinių trąšų. Sėjami rūšiniai, aukštai kondiciniai grūdai.

Nauji muzikos kūriniai

Vilnius, sp. 25 d. — Nesenai kompozitorius J. Karosas baigė rašyti savo sonatą smuikui ir fortepionui. Šiuo metu jis rašo koncertą violončelai. Simfoniją baigė kurti LTSR nusipelnęs meno veikėjas K. Galkauskas. Naujus kūrinius parašė taip pat ir kiti kompozitoriai. LTSR nusipelnęs meno veikėjas B. Dvarionas — smuiko koncertą, A. Raičiūnas — oratoriją, St. Vainiūnas — poemą simfoniniam orkestrui.

BŪKITE ATSARGŪS
Ypatingai Senesni Žmonės

Mainantis orui, dauguma žmonių serga slogomis ir kitokiomis ligomis. Būkite prisiruošę, kad atsigin ti nuo ligų, naudokite **No. 2 M. J. Švilpas Salve-Mostis,** kuri suteikia malonios šilumos. Gaivina kraują ir prašalina įvairiųs paviršutinius skausmus, kaip tai: reumatizmą, kojų ir rankų skaudėjimą, pusiau sprando, sąnarių ir muskulų. Sustingimą, neveiklumą, tirpimą, mėšlungį, traukimą, nikstelėjimą, persišaldymą ir aštrų kosulį nuo persišaldymo. Greitai gausite pagalbą.
Kaina $1.

Taipgi kurie turite odos ligas, išbėrimus, votis, (rash), nušašimą, Athlete's Foot, Sinus, nudeginimą, nušutimą, nosies ar burnos nesveikumą, ronas (tik ne vėžio), kojų tynimą ir skaudėjimą, vartokite **No. 3 M. J. S. Miracle Salve.** Ši mostis stebėtinai greit gydo. **Kaina tik $1.** Jeigu turite kokius niežėjimus ar Poison Ivy, vartokite **No. 4 Salve,** nuo niežėjimo. **Kaina $1.**

Jei turite piles (varvančias ar ne), vartokite **No. 5 naujai išrastą mostį,** tuoj prašalina piles be pjaustymo. **Kaina tik $2 už dėžutę.**

No. 1 M. J. S. Miracle Ointment nuo danties skaudėjimo. Prašalina gėlimą ir smegenų (gums) nesveikumą. Kad ir neturite dantų ir skauda smegenis, tai tuoj gausite pagalbą nuo šios mosties. **Kaina $1.** Kurie pirksite už $5, gausite ekstra dovanoms vieną dėžutę.

Siųsdami užsakymus, kartu prisiųskite ir money-orderį ar čekį. Iš Kanados reikia pridėt 25c ekstra. Siunčiame ir C.O.D., reikia pridėti 30c pašto ženkleliais. Adresuokite:

M. J. ŠVILPA
P. O. Box 73, Sta. A
Hartford 6, Conn.

Hartfordiečiai galite pirkti pas E. Beirs (vaistinėj) 158 Park St. (adv.)

Plečiami kolektyvinių ūkių pasėliai

Tauragė, sp. 25 d. — Tauragės apskrities, Šilalės valsčiaus, Lintiškių kaimas visai neseniai tapo kolektyvinis. Jaunieji kolektyvininkai darniai griebėsi darbo. Per trumpą laiką jie gerai pasiruošė žiemkenčių sėjai. Į laukus išvežta keletas šimtų tonų mėšlo, dirva kruopščiai apdirbta, užpiltas sėklų fondas. Atgabenta 11 tonų mineralinių trąšų. Žiemkenčių pasėlių plotas padidėja vienu trečdaliu. Išnaudodami traktorių, kolektyvininkai suarė žymų kiekį tuštaujančių žemių.

Kolektyvinis ūkis jau turi savo garsius žmones, užsirekomendavusius savo stachanoviniu darbu. Per žiemkenčių sėją pasižymėjo artojai Šerpetauskas ir Dekeris. Jie kasdien įvykdo savo užduotį 120-150 procentų.

Vakarinio marksizmo-leninizmo universiteto atidarymas

Kaunas, sp. 25 d. — Rugsėjo 15 d. Kaune įvyko vakarinio marksizmo-leninizmo universiteto iškilmingas atidarymas. Susirinko per 500 I-jo ir II-jo kurso klausytojų.

Trumpą įžanginę kalbą pasakė LKP(b) Kauno Miesto Komiteto sekretorius, kuris pabrėžė priešakinių darbininkų ir inteligentijos patraukimą prie marksizmo - leninizmo teorijų mokymosi. Jei pareitais metais universitetą lankė tik 640 klausytojų, tai šiemet studentų skaičius viršija 900.

Tel. TRObridge 3330
DR. JOHN REPSHIS
(REPSYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir Šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto.
278 Harvard Street
kamp. Inman St., arti Central Skv.
CAMBRIDGE, MASS.

Matthew BUYAUSKAS
Laidotuvių Direktorius
Liūdnoje valandoje simpatiškai ir asmeniškai patarnauja už prieinamą atlyginimą.
Moderniškai įrengtos Koplyčios
426 LAFAYETTE ST.,
Newark 5, N. J.
Tel. MArket 2-5172

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus
Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS

NAMŲ DARBININKĖ
Guolis ant vietos. Nuosavas kambarys. Nereikės virti. Vienas kūdikis. Yra skalbiama mašina. H. JACOBS, 3321 Glenwood Rd., Brooklyn. GEdney 4-3285.
(264)

Apdovanojimas ordinais

Vilnius, sp. 25 d. — Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas Justas Paleckis rugsėjo mėn. įteikė motinoms, pagimdžiusioms ir išauginusioms po 10 ir daugiau vaikų "Motinos-Didvyrės" ordinus ir TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Raštus.

Ordinus gavo 21 motina. Jų tarpe kolektyvinio ūkio valstietė B. Baužienė ir J. Žibienė, namų šeimininkė P. Bušmienė ir kt.

Planas viršytas

Vilnius, spalių 25. Lietuvos Tekstilės Pramonės Ministerijos įmonės viršijo gamybinį rugsėjo mėn. planą. Medvilnės audinių gamybos planas įvykdytas 102.4 procento, linininių audinių — 102 procentais, vilnonių ir šilkinių — 105.7 procento. Palyginti su praėjusiais metais, visų audinių gamyba žymiai pagerėjo.

Jeruzalė. — Pranešama, kad Izraelio kariuomenė atėmė iš arabų dar kelias pozicijas Bethlehemo, Isdudo ir Negevo srityse.

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 8-0770

GERI PIETŪS!
Kada norite gerų pietų, kreipkitės į
Lorimer Coffee Shop
Frank Domikaitis
Savininkas
417 Lorimer Street
Laisvės Name
Brooklyn, N. Y.
Kvepiančiai keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi daržovių ir pieninių valgių gražus pasirinkimas.

F. W. Shalins
(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. Virginia 7-4499

RONKONKOMA 8634

TELEPHONE STAGG 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
Laisniuotas Graborius
Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Pirmieji Draftantai Jau Uniformose

Pirmieji 7-ni newyorkiečiai, paimti kariškon tarnybon talkos meto drafte, įvestame republikonų su demokratais kongreso, tapo nugabenti į Fort Dix, New Jersey. Tarpe tų radosi ir vienas brooklynietis.

Gaisre Žuvo 4 Vaikai

Keturi vaikai, 3 mėnesių iki 6 metų, mirė užsidegus apartmentui vaikus jau paguldžiusioms motinoms nuo 5-to aukšto nuėjus pas kaimynus 2-me to pat namo aukšte. Vaikai užduso dūmais. Mažiukų kūnelius rado lovoje, o vyriausioji bėgusi gelbėtis, bet nespėjo, ją rado bute prie durų ant grindų.

Vaikas Pasivėrė Ant Tvoros

Neil Reese, 6 metų berniukas ,krisdamas nuo aukštos sienos, pataikė ant smailių štaketų tvoros ir pasikabino ant jos pasmakriu. Ten jis iškabojo 20 minučių. Vaikas pasveikias ,nes gerklė išliko neperpjauta.

BUSAI VIETOJE GATVEKARIŲ

Pirmadienio rytą Nortons Point gatvekarį, Coney Islande, pavaduos busai. Jie kursuos ant Mermaid, Sea Gate ir Stillwell Ave. Centralinė stotis bus po BMT elevated platforma.

Brooklyne koks žulikas šaukinėjęs telefonu pasiturinčius žmones, prašydamas stambių aukų karo paliaubų dienos baliui. Šaukiąs varde miesto kasininko. Tačiau kasininko atsiklausus, sužinota, kad jis tokio įgalinimo nedavęs.

Brooklyne Seely St. gyventojų Kelly šeimos ketvirtas sūnus įstojo policijon. Tėvas, buvęs policistu, jau yra pasitraukęs iš tarnybos ant pensijos.

Rex Harrison. * Linda Darnell
Rudy Vallee * Barbara Lawrence
20th Century's
"Unfaithfully Yours"
Scenoj—Asmeniškai
PETER LIND HAYES
MARY HEALY - JACK COLE
Ant Ledo
"FIESTA"
Arnold Shoda - Joan Hyldoft
ROXY 7th Avenue ir 50th St.

PARAMOUNT'S STEBĖTINAS
"Sealed Verdict"
žvaigždžiuoja
RAY MILLAND
su FLORENCE MARLY
-:- -:- SCENOJ ● ASMENIŠKAI -:- -:-
FRANKIE NAINE
CONNIE HAINES ● DAVE BARRY
THE CLARK BROTHERS
PARAMOUNT TIMES SQUARE
Vidunaktiniai Rodymai

Laisvės Koncertas

AR JAU TURITE KONCERTUI BILIETĄ?

Biruta Ramoškaitė, sopranas, taipgi pasižymėjusi operų dainininkė ir artistė, kuri yra įsigijusi gražios karjeros tarp lietuvių ir amerikonų.

Stefan Kozakevich, baritonas, tai pagarsėjęs operų dainininkas ir artistas, kuris amerikoniškoje spaudoje yra plačiai garbinamas.

Albertas Vasiliauskas, tenoras, puikaus talento ir gerai išsilavinęs dainininkas. Tarp amerikonų jis yra žinomas kaipo radijo dainininkas.

Brooklyno Aido Choras, vadovybėj Geo. Kazakevičiaus, gražiai dainuoja, dabar jis specialiai mokinasi Laisvės koncertui.

George Kazakevičiaus Orkestra, 6 muzikantų, gros šokiams.

Prašome tuojau įsigyti bilietus ir dalyvauti šiame nepaprastai gražiame parengime.

Gražių svečių atvyksta į Laisvės koncertą. Nuo Philadelphijos atvažiuoja Juozas Bekampis su šeima ir draugais.

Iš New Haven, Conn., pilnas busas svečių atvyksta.

Iš Cliffside, N. J., K. Steponavičius rašo: **"Aš ir kiti cliffsidiečiai būsime Laisvės koncerte..."**

BIRUTA RAMOSKA

Esame prisirengę gražiai pasitikti svečius ir vietinius atvykstančius į koncertą. Apart gražios programos, dar ir geri pietūs jūsų laukia.

Koncertas įvyks 14 d. lapkričio (Nov. 14th), pradžia 3:30 val. po pietų. Įžanga $1.50. Vien tik šokiams įžanga 75c. Taksai įskaityti.

Prašome įsitėmyti svetainės antrašą: Liberty Auditorium, kampas 110th St. ir Atlantic Ave. Richmond Hill, L. I., N. Y.

Kaimynai Kviečia Į Bazarą

Progresyviai Ridgewoodo-Brooklyno vokiečiai ruošia parodą demokratinio progreso Vokietijoje ir bazarą progresyviško Amerikos vokiečių laikraščio "The German American" paramai. Bus įrengta paroda to, ką jau atsiekė progreso srityje rytinės Vokietijos žmonės Tarybų Sąjungos globojamoje zonoje.

Priedams, be pertraukos bus rodoma filma "Seeds of Destiny."

Bazaras įvyks šį šeštadienį ir sekmadienį, lapkričio 6 ir 7 vakarais ir 7-tos popietį. Vieta: Gottscheer Hall, 657 Fairview Ave., Ridgewoode, netoli nuo BMT Forest Ave. stoties ant Myrtle Ave. linijos.

Apsivedė

J. Maknavich, ilgametis brooklynietis, spalių 26 d., š. m., išvyko į Clarktownship (Rahway), N. J., ir ten apsivedė su Frances Bubliene, su kuria netikėtai susipažino ten nuvykęs kitais reikalais.

Maknavičius, atvykęs Amerikon 1901 metais, veik visą laiką išgyveno Brooklyne ir artimose apylinkėse, Long Island. Yra darbavęsis unijose, 1913 metais pirmininkavo lietuvių kriaučių 54-me lokale. Taipgi yra nariu Šv. Jurgio Draugystės.

Linkime naujavedžiams laimės poroje.

Dabar Baudžia už Teršimą Gatvių

Pastangose apšvarinti miestą ir pratinti žmones prie tvarkos, šiuo tarpu kas dieną kas nors važinėja apžiūrinėti gatves, patikrinti, kaip užlaikomos atmatų bačkos, ar gatvės ir šaligatviai neužversti šiukšlėmis.

Vien tik praėjusį ketvirtadienį Manhattane ir Bronxe nubausti 394 asmenys. Jie pasimokėjo nuo $2 iki $50 kiekvienas.

Brooklynietis Oscar Albert Johnson rastas užduseęs gasu savo bute. Policija sako, kad nusižudęs.

Filmos--Teatrai

Embassy Newsreel Teatruose vaizdai atvykstančių DP's susitikimo Amerikoje, Morgenthau apsilankymas Izraelyje, taipgi iš Berlyno, Anglijos ir iš daugelio kitų vietų žinių ištraukos filmose.

★

Radio City Music Hall pradėjo rodyti smagią komediją "You Gotta Stay Happy," su Joan Fontaine ir James Stewart. Scenoje muzikališkas Russell Markert'o spektaklis "Melody Time."

★

Roxy Teatre penktadienį pradėjo rodyti naują filmą "Unfaithfully Yours," su Rex Harrison ir Linda Darnell žvaigždėse. Taipgi bus nauji aktai "ant ledo," ir kiti.

★

Rivoli Teatre pradėjo naują dramatišką filmą "Snake Pit," su Olivia de Havilland, Mark Stevens ir Leo Genn. Vaizduoja, kaip įsimylėjusi ir myli gražuolė suserga nervų pakrikimu, ir vaizduodamasi nesamas baisybes, kankinasi.

★

Brooklyno Paramount pradėjo rodyti "Sorry, Wrong Number," ir "Winner Take All" su Joe Palooka.

★

New Yorko Paramount pradėjo rodyti "Sealed Verdict," su Ray Milland ir Florence Mariy. Scenoje asmeniškai dainininkas Frankie Laine, komikas Dave Barry, ir kiti.

Bravarninkai Randasi Kelyje į Laimėjimą

Brooklyno-New Yorko ir apylinkių bravarnių darbininkai, CIO United Brewery Workers nariai solidariai tebesilaiko streike prieš tas firmas, kurios dar neatšaukė bandytos uždėti darbininkams paskubos.

Kada darbininkai vieningai ir masiniai išėjo ir sustabdė darbą prieš trejetą savaičių, prieš juos stovėjo ne vien tik bosai, bet ir jų pačių unijos viršininkai. Tačiau darbininkai buvo ryžęsi laimėti, nežiūrint, kurioje pusėje tvoros stovės viršininkai. Jie išėjo organizuoti, su 35 eilinių narių vadovaujančiu komitetu.

Viršininkai iš karto bandė suvaryti darbininkus atgal be laimėjimo. Girdi, — jūs gavote $5 algos priedo. Dabar ne laikas kovoti.

Žodžiais viršininkai kalbėjo neva prieš Taft-Hartley aktą, bet praktikoje nusilenkė ir norėjo; kad nariai nusilenktų. Bet nariai, anot vieno iš eilinių vadų, atsakė:

—Žinote, ką jie tepadaro su penkine! Juk bosai iš to gauna kur kas daugiau, negu mums pridėjo, o mes turime persidirbti. Ta penkinė to neapmoka, — sako jie.

Savo vieningumu bravarninkai priėjo to, kad viršininkai arba dirba su jais, už juos, arba turi išeiti. Eilė firmų jau pasirašė. Numatoma, kad ne už ilgo pasirašys ir kitos.

Džiūrė atsisakė kaltinti 9 jaunus vyrukus, kurių primuštas mirė Miguel Mircano, 26 metų, po muštynių New York gatvėje. Buvo liūdymų, kad jisai pirma pradėjęs grąsinti peiliu ir iš to kilusios muštynės. Mircano mirė spalių 9-tą.

Bronx ir Manhattan kampanijoje apvalyti gatves dar 404 asmenys pašaukti teisman už neuždengtas atmatų bačkas ir už prišiukšlintas gatves. Bėgiu dviejų savaičių įteikė 1,200 pašaukimų teisman.

Policistas Milton Cohen tapo pašauktas nugabenti newyorkietę Mrs. Freel ligoninėn, bet atradęs esant per vėlu vežti, jis ten pat pagelbėjo jai priimti naujagimį.

Laivu Lawrence Victory į armijos bazę Brooklyne parvežė 7,000 mirusių Italijos karo fronte.

REIKALAVIMAI

Reikalingas džianitorius Liet. Kultūriniame Centre. Darbas pastovus. Gera alga. Keturi kambariai gyvenimui. Atsišaukite sekamu adresu: Lithuanian Building Corporation, 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y. (261-263)

Mergina ar moteris reikalinga dirbti už Counterio. Būtų gerai, kad turėtų biskutį patyrimo. Kreipkitės: 9227 — 165th St., Jamaica, N. Y.

BROOKLYN
LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
Salės dėl Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujausiais įtaisymais.
KETURIŲ BOLIŲ ALLEYS
Kainos Prieinamos.
949-959 Willoughby Ave.
Tel STagg 2-3842

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

Prašome Talkos

Prašome visus atvykti į talką šį šeštadienį, lapkričio 6-tą, Liberty Auditorijos patalpose, kampas 110th St. ir Atlantic Ave., Richmond Hill. Reikia daug ką paruošti Laisvės koncertui.

Laisvės koncertas šiemet bus kitoks, negu kitais metais. Viską vesime dienraščio naudai. O kad atvykusieji skaitlingi svečiai turėtų pakankamai vietos patogiai pabuvoti ir pasilinksminti, reikia paruošti didžiąją gymnasium ir jos galeriją. Yra ir kitokių darbų.

Koncertas įvyks už savaitės sekmadienį, lapkričio 14-tą. Bet mes viską privalome pasiruošti iš anksto.

Suėmė 5 Jaunuolius Vagišiaujant iš Pašto Dėžučių

Brooklyne areštuoti 5 jaunuoliai, kurie, sakoma, prisipažinę vagišiavę iš pašto dėžučių čekius. Tie įpainioję ir kitus. Bendrai vagišiavusių grupėje esą 20 jaunuolių, nuo 12 iki 20 metų.

Jie išiminėję čekius vyriausia South Brooklyn, Park Slope, Bay Ridge, Red Hook, Gowanus, Flatbush sekcijose, o gal pasiekdavo ir toliau, kadangi jie buvę jau gerokai "prasigyvenę," vienas iš jų jau turėjęs gražią auto mašiną ir išvažiuodavę pasivėžinti, o gal ir "pažuvauti" toliau.

Brooklynietė Mrs. Charlotte Spiro areštuota kaltinimu, kad jinai persistatydama atbėgėlių drauge susižėrusi sau $250,000. Ji tiek išrinkusi iš amerikiečių, turinčių gimines Europoje, norinčių jiems pagelbėti.

Mrs. Katherine Henfling, 35 metų, rasta savo bute New Yorke prisidusinusi gasu. Sakoma, ji labai liūdėjusi savo vyro, mirusio prieš trejetą savaičių.

Dirbę ekstra ilgas valandas laike prezidento Trumano lankymosi Brooklyne, policistai gausią ekstra dieną liuosą, skelbia komisionierius Wallander.

Brooklynietis George Murray, inžinierius marinas, užsimušė nukritęs ar nušokęs iš 23-čio aukšto 17 Battery Pl.

PEIST LANE DRUGS, Inc.
405 SO. 4th ST.,
Cor. Hewes St.
Brooklyn, N. Y.
Visokiausi vaistai, kosmetikai, kudikiam reikmenys, įvairūs daikteliai, ligonių kambariui reikmenys už griešta žemas kainas.
RECEPTŲ SPECIALISTAI.
MAX PEIST, Ph. G.,
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EVergreen 7-6238

GYDYTOJAS
S. S. Lockett, M. D.
223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: 1—2 dienom, 6—8 vakarais
Ir Pagal Pasitarimais.
Telefonas EVergreen 4-0203

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos: 9—12 ryte, 1— 8 vakare
Penktadieniais uždaryta.

Šį Sekmadienį Lietuvių Kultūr. Centre— Muzikalinių Įdomybių Vakaras

Šį sekmadienį lapkričio 7-tą dieną, Lietuvių Kultūrinio Centro auditorijoj (kampas 110th St. ir Atlantic Avenue) bus ketvirtas iš eilės meno sekmadienis — tai Lietuvių Meno Sąjungos III-čiosios Apskrities muzikalinių įdomybių iškilmė.

Brooklyniečiams tenka tik džiaugtis, kad kas sekmadienis savoj jaukioj auditorijoj turime progos paskaistint savo sielą meno talentais ir kūriniais. Per dažnai? Ne. Sau fiziniai sustiprint, savai gyvybei palaikyt mes valgome tris kartus per dieną. O kultūringam žmogui savo sielai pasotint-paskaistint vieną kartą per savaitę—tai būtinas reikalas. Mes, tiesa, gal nė vienas nė nebūname šeštadieniais ir sekmadieniais užsidarę tarp kasdieninių keturių sienų: einame tai į užeigas, tai į judžius, tai į įvairias sueigėles. Bet smagiausiai vakarą mes praleidžiame sučėję didelin, būrin, besigėrėdami savais jaunais meno talentais. Taigi, manome, kad ir šio sekmadienio meno iškilmė susilauks gražios lietuvių sueigos.

Ši iškilmė skirsis nuo pirmųjų trijų—ir talentų sudėtimi, ir meno turiniu.

Jau pirmesnėse Laisvės laidose minėjome, kad šio sekmadienio programoj suskambės virš debesų dainavęs newarkiškis Walterio Žuko sieniečių Jaunimo Ansamblis.

Taipgi jau minėjome, kad iš Broliškosios Meilės Miesto (iš Philadelphijos) atvyks Lyros Choras su muzikaliniu vaizdu—dainomis ir šokiais.

Minėjome ir naują jaunų dainos lakštučių duetą— Violetą Čypaitę ir Francę Mažilytę.

Šiuo kartu turime dar suminėt smuikininką Vytautą Dvarecką iš Newarko, kuris mus palinksmins su čigoniškomis melodijomis, ir kompozitorių pianistą Franą Balevičių (Balwood), neseniai apsigyvenusį Brooklyne.

Vis tai jauni mūsų talentai, iš kelių lietuviškų kolonijų, pasiruošę duot mums turiningą meno įdomybių programą.

Pasidžiaukime jais patys ir tuo patim padžiuginkime juos!

Programos pradžia 4:30 popiet.

Programą seks šokiai prie Geo. Kazakevičiaus orkestro.

Iki pasimatymo,
Kviesly S. V.

Pradedant lapkričio 6-ta, tūlos busų linijos New Yorke bus pasuktos kitomis gatvėmis.

"READY-TO-SHIP PARCELS"
TO USSR ROMANIA (DUTY PREPAID) AND ALL PARTS OF THE WORLD
Naujas Mūsų Adresas
pradedant LAPKR. 1 d.
ateikite... pamatykite didesnes mūsų patalpas
WORLD TOURISTS INC.
1845 Broadway (60th St.), New York 23, N. Y.
LU 2—0590
BRONX
ORO EXPRESU SIUNČIAMA MEDICINOS AGENCY EMRA MFG. & TRADING CO.
2770 Third Ave. (Cor 146 St.) MO 9-6761

LITUANICA SQUARE
RESTAURANT
Steven Augustine & Frank Sanko
SAVININKAI
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETUS SEKMADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE
282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9612

Peter Kapiskas
Peter KAPISKAS
BAR & GRILL
Degtinės, Vynai ir Alus
RHEINGOLD
BEER & ALES
★
32 Ten Eyck St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8174

ZUPP'S BAR
411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
Joseph Zeidat Jr., prop.
NAMŲ GAMINIMO VALGIAI KASDIEN
DEGTINĖS - VYNAI - ALUS
Telefonas EVergreen 4-7729
TELEVISION

VAIZDAVIMAS
Olivia de Havilland
SNAKE PIT
perstato dramatišką istoriją, atsakydamas į šauksmą neapykantos, baimės, desperacijos... su meilės ir pasitikėjimo reiškiniais!! Taip pat žvaigždžiuoja: Mark Stevens ir Leo Genn.
Dabar Rodoma
Rivoli
Broadway ir 49th Street

RADIO CITY MUSIC HALL
TEATRINĖ TAUTOS VIETA ● ROCKEFELLER CENTER
Smagi istorija turtingiausios pasaulyje našlaitės ir AAF ex-lakūno...
JOAN FONTAINE * JAMES STEWART
Universal-International's
"YOU GOTTTA STAY HAPPY"
su EDDIE ALBERT * ROLAND YOUNG
WILLARD PARKER ir PERCY KILBRIDE
Didžiojoj Scenoj: "MELODY TIME"... patrauklūs vaizdai. Rockettes, Corps de Ballet.